

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปอพานพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามระยะ
ของการวิจัยดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัย

1.1 การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.2 ตำราการศึกษาการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์โรงเรียนต้นแบบ

1.3 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และร่างแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึง

ประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ระยะที่ 2 สร้างแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัย

2.1 จัดสนทนากลุ่ม เพื่อพิจารณาร่างแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึง

ประสงค์

2.2 สร้างแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ระยะที่ 3 ทดลองและประเมินผลแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ด้านความมีวินัย

3.1 การเตรียมความพร้อมการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมี

วินัย

3.2 ทดลองใช้รูปแบบโดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

3.3 สรุปผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ด้านความมีวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปอพานพิทยาคม
รัชมังคลาภิเษก

ระยะที่ 1 ศึกษาการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัย

1. การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมประชุมสัมมนาวิชาการที่หอประชุมโรงเรียนปอพานพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก ระหว่างวันที่ 27-29 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นกำลังของชาติ เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษากิจการประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ และเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก และยังสามารถกำหนดแนวปฏิบัติในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อสามารถนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ 17 ตัวชี้วัด และ 48 กิจกรรมในการพัฒนาการเรียนรู้ออกมาพัฒนาผู้เรียน โครงการต่างๆ และกิจวัตรประจำวันของผู้เรียน ดังนี้ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ คือ เป็นพลเมืองดีของชาติ โดยนักเรียนจะต้องยึดตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ และอธิบายความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง ปฏิบัติตนตามสิทธิหน้าที่พลเมืองดีของชาติ และมีความสามัคคี ประองคอง ชำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย โดยเข้าร่วม ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ประองคองที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม ห่วงแทน ปกป้อง ขกย่อ ความเป็นชาติไทย ศรัทธายึดมั่นและปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา โดยเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือเป็นแบบอย่างที่ดีของศาสนิกชน เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยมีส่วนร่วมหรือ จัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ แสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ และแสดงออกซึ่งความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

2) ซื่อสัตย์สุจริต คือ ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองทั้งทางกาย วาจา ใจ โดยให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง ปราศจากความลำเอียง ปฏิบัติตนโดยคำนึงถึง ความถูกต้องละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด ปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่นทั้งทางกาย วาจา ใจ โดยไม่นำสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง ไม่หาประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง 3) มีวินัย คือ ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบในการทำงาน

4) ใฝ่เรียนรู้ คือ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรม โดยตั้งใจเรียน แสวงหาความรู้ จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม เอาใจใส่ และมีความเพียร พยายามในการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อ เทคโนโลยีต่างๆ แหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ข้อมูล จากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนความรู้ด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อนำไปใช้ ในชีวิต ประจำวัน 5) อยู่อย่างพอเพียง คือ ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม โดยใช้ทรัพย์สินของตนเอง เช่น เงิน สิ่งของ เครื่องใช้ ฯลฯ อย่างประหยัด คู้มค่าและเก็บรักษาดูแลอย่างดีรวมทั้งการใช้เวลาอย่างเหมาะสม ใช้ทรัพยากรของส่วนรวม อย่างประหยัด คู้มค่าและเก็บรักษาดูแลอย่างดี ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบ มีเหตุผล ไม่เอาเปรียบผู้อื่นและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่นกระทำผิดพลาด และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข วางแผนการเรียน การทำงาน และการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของข้อมูล ความรู้ ข่าวสาร รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของ สังคมและสภาพแวดล้อม ยอมรับและปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข 6) มุ่งมั่น ในการทำงาน คือ ตั้งใจและรับผิดชอบ ในหน้าที่การงาน โดยเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย ในการทำงานให้สำเร็จ ปรับปรุงและพัฒนาการทำงานด้วยตนเอง ทำงาน ด้วยความเพียร พยายาม และอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย ทুমเททำงาน อดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน พยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน ให้สำเร็จ ซึ่งชมผลงานด้วย ความภาคภูมิใจ 7) รักความเป็นไทย คือ ภาคภูมิใจใน ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย และมีความกตัญญูกตเวที โดยมีมารยาท จดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ กตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ แต่งกายแบบไทย ร่วมกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย เชิญชวนให้ผู้อื่น ปฏิบัติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้ อย่างถูกต้อง เหมาะสม โดยใช้ภาษาไทยและเลขไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ชักชวน แนะนำ ให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง และ 8) มีจิตสาธารณะ คือ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจ โดยช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู ทำงานด้วยความ เต็มใจ อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติ ปัญญาด้วยความสมัครใจ แบ่งปันสิ่งของ ทรัพย์สินและอื่นๆ และช่วยแก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น เข้าร่วม

กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม ดูแล รักษาสาธารณสมบัติและ
สิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม
เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น
ด้วยความกระตือรือร้น (ดังตารางที่ 3) นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง

2. ดำรงศึกษาการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์โรงเรียนต้นแบบ

ผู้วิจัยและครูกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ไปศึกษาดูงาน เพื่อสำรวจและศึกษาแนวทางการ
พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์โรงเรียนต้นแบบ 3 โรงเรียน ซึ่งมีผลการประเมินของ
สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สมศ. รอบที่ 2
ด้านมาตรฐานผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ระดับดีมาก และได้รับรางวัลการบริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อ
การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระดับประเทศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ปีการศึกษา 2553 ได้แก่ 1) โรงเรียนนาคุณประชาสรรค์ อำเภอนาคุณ จังหวัดมหาสารคาม
2) โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ และ 3) โรงเรียนสัตยาไส อำเภอ
ชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ระหว่างวันที่ 1 มีนาคม ถึงวันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2555
จากการประชุมวิชาการถึงแนวทางการวางแผนการพัฒนา ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
การพัฒนา การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน และจากเอกสารสรุปรายงานผลการพัฒนา
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ทำให้โรงเรียนดังกล่าวประสบความสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ด้านวินัยนักเรียน พบว่า การจัดโครงสร้างการพัฒนาคุณลักษณะอันพึง
ประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนต้นแบบ ได้ดำเนินการงานโดยบรรจุไว้ใน
งานบริหารทั่วไป ซึ่งมีผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
คณะครูผู้รับผิดชอบโครงการ ได้แก่ ครูเวร ครูประจำชั้น เป็นผู้รับผิดชอบตามลำดับขั้นตอน
ซึ่งแต่ละฝ่ายจะมีหน้าที่ส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยนักเรียน
ตั้งแต่ครูเวรประจำวันแนะนำหน้าเสาธง เกี่ยวกับการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับการเป็น
นักเรียนที่ดี ตลอดจนครูประจำชั้นและครูผู้รับผิดชอบโครงการ เชื่อมโยงถึงผู้ปกครอง
นักเรียน และชุมชนให้มีความครอบคลุมแนวทางการดำเนินงาน โดยคณะครูและนักเรียน
ร่วมกันประชุมทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการพัฒนา จัดสภาพแวดล้อมให้โรงเรียน
ร่มรื่น สะอาด สวยงาม มีป้ายคำขวัญ คติพจน์ ป้ายข้อความกำหนดแนวทางในการปฏิบัติ
ตามกฎ ระเบียบของโรงเรียน เพื่อให้ นักเรียนเกิดความสำนึกในการปฏิบัติและมีส่วนร่วม
ในการพัฒนาทุกคน คณะครู ผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษา

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันวางแผนสร้างระเบียบวินัยในโรงเรียนอย่างชัดเจน โดยการประชุม
ชี้แจง ประสานงานให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการหาแนวทางการแก้ปัญหาด้วยกัน
การกำหนดกิจกรรมแต่ละโครงการที่เป็นไปตามกระบวนการ มีการกำหนดระยะเวลา
รายละเอียดของกิจกรรมโครงการที่เน้นการส่งเสริมนักเรียนได้แสดงออกตามศักยภาพเพื่อให้
ทุกคนเป็นคนดี มีคุณธรรม มีคุณค่าเท่าเทียมกับผู้อื่น ซึ่งเป็นพื้นฐานในการสร้างความรู้สึ
ของนักเรียนทุกคนที่มุ่งมั่นในการประพฤติปฏิบัติในทางที่ดีงามอยู่เสมอ และส่งเสริมนักเรียน
ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่สร้างสรรค์ โดยงานที่มอบหมายมีความเหมาะสมกับความรู้
ความสามารถของนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านวินัยนักเรียน ครูได้ใช้
กิจกรรมหลายกิจกรรมเข้ามาช่วยเหลือในการสร้างกลยุทธ์ในการพัฒนา เช่น การมอบหมาย
งานให้นักเรียน การใช้สื่อ นวัตกรรม การใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่น การวัดผล
ประเมินผลเฉพาะความรู้ความเข้าใจ ครูกำหนดกิจกรรมร่วมกัน เช่น การประชุมครู
การอบรมสัมมนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่จูงใจผู้เรียนก็ให้เกิดการใฝ่รู้
ใฝ่เรียน ทำให้พฤติกรรมนักเรียนเบี่ยงเบนในทิศทางที่ดีตามวัตถุประสงค์ โครงการ/กิจกรรม
ที่นำมาปฏิบัติในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียนทั้ง
3 โรงเรียน ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 โครงการและกิจกรรมในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของโรงเรียนต้นแบบ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยนักเรียน	โครงการ/กิจกรรม	โรงเรียนนุริรัมย์พิทยาคม	โรงเรียนสัตยาไส
1. ด้านการตรงต่อเวลา	โรงเรียนนาถอนุประชาสรรค์ 1. โครงการอบรมหน้าเสาธง 1.1 กิจกรรมอบรมและกระตุ้นให้นักเรียนมาถึงโรงเรียนทันกำหนดทุกวัน 1.2 กิจกรรมอบรมและกระตุ้นให้นักเรียนเข้าแถวเคารพธงชาติทันทุกวันนี้ 1.3 กิจกรรมอบรมและกระตุ้นให้นักเรียนเข้าเรียนตรงตามเวลาที่กำหนดทุกวัน 1.4 กิจกรรมอบรมและกระตุ้นให้นักเรียนส่งงานที่ครูมอบหมายตามกำหนดเวลาทุกครั้ง	โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม 1. โครงการประชุมแบบมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ 1.1 กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนเข้าเรียนและทำกิจกรรมตรงต่อเวลา 1.2 กิจกรรมอบรมให้นักเรียนรักษาเวลาในการดำเนินกิจกรรมตามกำหนด	1. โครงการพบปะผู้ปกครองนักเรียนทุกวันหลังเลิกเรียนและวันหยุด 1.2 กิจกรรมอบรมและส่งเสริมวินัยการตรงต่อเวลาของนักเรียนที่บ้าน 1.3 กิจกรรมอบรมและส่งเสริมนักเรียนให้ไม่รู้ไฟเรียน

โครงการ/กิจกรรม ที่นักเรียนปฏิบัติในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์		โรงเรียนสตรีวิทยาใต้
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยนักเรียน	โรงเรียนนาฏนุประดิษฐ์ โรงเรียนนาฏนุประดิษฐ์	โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม
2. ด้านแต่งกาย	1. โครงการส่งเสริมรณรงค์แต่งกายสะอาดใส่ชุดใสถูกระเบียบ 1.1 กิจกรรมส่งเสริมและตรวจการสวมชุดนักเรียนถูกต้องตามระเบียบไม่ปล่อยเสื้อลอยชาย 1.2 กิจกรรมส่งเสริมและตรวจการคาดเข็มขัดถูกต้องตามระเบียบโรงเรียน 1.3 กิจกรรมส่งเสริมและตรวจการแต่งชุดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีตามวันที่กำหนดทุกสัปดาห์ 1.4 กิจกรรมส่งเสริมและตรวจทรงผมถูกต้องตามระเบียบโรงเรียน	2.3 กิจกรรมส่งเสริมแข่งขันการจัดแถวให้เป็นระเบียบ 1. โครงการประกวดการแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน 1.1 กิจกรรมส่งเสริมประกวดการแต่งกายและทหารบกนักเรียนทุกสัปดาห์ 1.2 กิจกรรมส่งเสริมประกวดนุคลิกงาม 1.3 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบโรงเรียน

โรงเรียนสตรีวิทยาใต้

โครงการ/กิจกรรม ที่นักเรียนปฏิบัติในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยนักเรียน	โรงเรียนนาอุดมประชาสรรค์	โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม	โรงเรียนสัตยาไส
<p>1.5 กิจกรรมส่งเสริมและตรวจการแต่งกายถูกต้องตามวันที่กำหนดในสัปดาห์</p> <p>1.6 กิจกรรมส่งเสริมและตรวจความสะอาดร่างกาย เต็มมือ เต็มเท้า</p>	<p>1. โครงการส่งเสริมคุณธรรมวิถีพุทธ</p> <p>1.1 กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมนักเรียนหน้าเสาธงวันจันทร์ทุกสัปดาห์</p> <p>1.2 กิจกรรมส่งเสริมและตรวจรางวัลนักเรียนสวดสัปดาห์ก่อนเด็กเรียน</p> <p>1.3 กิจกรรมส่งเสริมและตรวจรางวัลให้นักเรียนเข้าห้องพระสวดมนต์ก่อนเด็กเรียนทุกวัน</p>	<p>1. โครงการโรงเรียนสวยด้วยมือเรา</p> <p>1.1 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำวารตามที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>1.2 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนเก็บขยะในบริเวณโรงเรียน</p> <p>1.3 กิจกรรมรณรงค์เชิญชวนทำป้ายส่งเสริมวินัยนักเรียน</p> <p>1.4 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำความสะอาดห้องเรียนทุกวัน</p>	<p>1. โครงการส่งเสริมคุณธรรมวิถีพุทธ</p> <p>1.1 กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมนักเรียนหน้าเสาธงวันจันทร์ทุกสัปดาห์</p> <p>1.2 กิจกรรมส่งเสริมและตรวจรางวัลนักเรียนสวดสัปดาห์ก่อนเด็กเรียน</p> <p>1.3 กิจกรรมส่งเสริมและตรวจรางวัลให้นักเรียนเข้าห้องพระสวดมนต์ก่อนเด็กเรียนทุกวัน</p>
<p>3. ด้านความมีวินัยต่อหน้าที่ครูมอบหมาย</p>	<p>1. โครงการส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักยอมรับข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นกับตนเอง</p> <p>1.2 กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนปรับปรุงงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ</p> <p>1.3 กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักชื่นชมในผลงานของตนเอง</p> <p>1.4 กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนปิดไฟ/พัดลมเมื่อเลิกใช้งาน</p>	<p>1. โครงการโรงเรียนสวยด้วยมือเรา</p> <p>1.1 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำวารตามที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>1.2 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนเก็บขยะในบริเวณโรงเรียน</p> <p>1.3 กิจกรรมรณรงค์เชิญชวนทำป้ายส่งเสริมวินัยนักเรียน</p> <p>1.4 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำความสะอาดห้องเรียนทุกวัน</p>	<p>1. โครงการส่งเสริมคุณธรรมวิถีพุทธ</p> <p>1.1 กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมนักเรียนหน้าเสาธงวันจันทร์ทุกสัปดาห์</p> <p>1.2 กิจกรรมส่งเสริมและตรวจรางวัลนักเรียนสวดสัปดาห์ก่อนเด็กเรียน</p> <p>1.3 กิจกรรมส่งเสริมและตรวจรางวัลให้นักเรียนเข้าห้องพระสวดมนต์ก่อนเด็กเรียนทุกวัน</p>

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยนักเรียน	โครงการ/กิจกรรม	โรงเรียนบูรณวิทย์พิทยาคม	โรงเรียนสัตยาไส
<p>โรงเรียนมาตรฐานประชากร</p> <p>1.5 กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักแบ่งหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบร่วมกัน</p> <p>1.6 กิจกรรมอบรมนักเรียนไม่ให้ส่งเสียงดังขณะร่วมกิจกรรม</p> <p>1.7 กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น</p> <p>1.8 กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักช่วยงานครูด้วยความเต็มใจ</p> <p>1.9 กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนทิ้งขยะลงในที่รองรับขยะทุกครั้ง</p>	<p>โครงการ/กิจกรรม</p> <p>2.1 กิจกรรมมอบหมายให้นักเรียน</p> <p>2.2 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนช่วยกันทำความสะอาด</p> <p>2.3 กิจกรรมมอบหมายให้นักเรียนช่วยกันทำความสะอาด</p> <p>2.4 กิจกรรมมอบหมายให้นักเรียนช่วยกันทำความสะอาด</p> <p>3.1 กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียน</p> <p>3.2 กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียน</p>	<p>โครงการ/กิจกรรม</p> <p>2.1 กิจกรรมมอบหมายให้นักเรียนช่วยกันทำความสะอาด</p> <p>2.2 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนช่วยกันทำความสะอาด</p> <p>2.3 กิจกรรมมอบหมายให้นักเรียนช่วยกันทำความสะอาด</p> <p>2.4 กิจกรรมมอบหมายให้นักเรียนช่วยกันทำความสะอาด</p> <p>3.1 กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียน</p> <p>3.2 กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียน</p>	<p>โครงการ/กิจกรรม</p> <p>2.1 กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนทำนาโยนเวลาว่างและชั่วโมงกิจกรรม</p> <p>2.2 กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนทำกิจกรรมแปลงเกษตร เวลาว่างและชั่วโมงกิจกรรม</p> <p>3.1 กิจกรรมมอบหมายให้นักเรียนช่วยกันทำความสะอาด</p> <p>3.2 กิจกรรมมอบหมายให้นักเรียนช่วยกันทำความสะอาด</p>

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรู้	คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านคุณธรรม	คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านทักษะ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสำนึก
<p>คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรู้</p> <p>1.10 กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนเข้าแถวรับประทานอาหารเป็นระเบียบ</p> <p>1.11 กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนทำความสะอาดห้องเรียนตามข้อตกลง</p> <p>2. โครงการส่งเสริมอบรมคุณธรรมจริยธรรม</p> <p>2.1 กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนร่วมกิจกรรมพิเศษต่างๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น</p> <p>2.2 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนมีเหตุ มีผล "ไม่โกรธและโต้ตอบเมื่อเพื่อนแกล้ง"</p>	<p>โครงการกิจกรรม ที่นักเรียนปฏิบัติในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์</p> <p>โรงเรียนบูรณวิทย์พิทยาคม</p> <p>3.2 กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการสร้างวินัยกับเพื่อน</p> <p>3.3 กิจกรรมส่งเสริมกิจกรรมแข่งขันตอบปัญหาการสร้างวินัยนักเรียน</p> <p>4. โครงการประกวดนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมดีเด่น</p> <p>4.1 กิจกรรมส่งเสริมการประกวดนักเรียนดีเด่น</p> <p>4.2 กิจกรรมส่งเสริมการประกวดนักเรียนดีเด่น</p> <p>4.3 กิจกรรมส่งเสริมการประกวดนักเรียนวินัยดีเลิศ</p>	<p>โรงเรียนสัตยาไส</p> <p>3.3 กิจกรรมรณรงค์ให้นักเรียนใช้น้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด</p> <p>4. โครงการส่งเสริมกิจกรรมการเรียน</p> <p>4.1 กิจกรรมอบรมและส่งเสริมให้นักเรียนส่งงานทันกำหนดที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>4.2 กิจกรรมอบรมให้นักเรียนเข้าห้องเรียนตรงเวลาตามชั่วโมงเรียน</p> <p>4.3 กิจกรรมอบรมให้นักเรียนรู้จักปรับปรุงแก้ไขงานให้ถูกต้อง</p> <p>4.4 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนประยุกต์ใช้ไปในชีวิตประจำวัน</p> <p>4.5 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาบทเรียนล่วงหน้าก่อนเรียนเสมอ</p>	<p>โรงเรียนสัตยาไส</p> <p>3.3 กิจกรรมรณรงค์ให้นักเรียนใช้น้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด</p> <p>4. โครงการส่งเสริมกิจกรรมการเรียน</p> <p>4.1 กิจกรรมอบรมและส่งเสริมให้นักเรียนส่งงานทันกำหนดที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>4.2 กิจกรรมอบรมให้นักเรียนเข้าห้องเรียนตรงเวลาตามชั่วโมงเรียน</p> <p>4.3 กิจกรรมอบรมให้นักเรียนรู้จักปรับปรุงแก้ไขงานให้ถูกต้อง</p> <p>4.4 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนประยุกต์ใช้ไปในชีวิตประจำวัน</p> <p>4.5 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาบทเรียนล่วงหน้าก่อนเรียนเสมอ</p>

โครงการ/กิจกรรม ที่นักเรียนปฏิบัติในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์		
<p>คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยนักเรียน</p>	<p>โรงเรียนนาบุญประชาสรรค์</p> <p>2.3 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักกล่าวคำขอโทษเมื่อทำความผิด</p> <p>2.4 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนกล้ายอมรับผิดเมื่อกระทำความผิด</p> <p>2.5 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักไหว้แสดงความเคารพครู ผู้ปกครอง และผู้อาวุโสทุกครั้งที่พบ</p> <p>2.6 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบร่วมกันเมื่อทำกิจกรรมของโรงเรียน</p> <p>2.7 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนนำสิ่งของที่เก็บได้ประกาศคืนเจ้าของ</p>	<p>โรงเรียนสัตยาไส</p> <p>4.6 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทบทวนบทเรียนหลังเรียนทุกวัน</p> <p>4.7 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนเข้าห้องสมุดค้นหาหาข้อมูลความรู้เพิ่มเติม</p> <p>4.8 กิจกรรมอบรมและรณรงค์ให้นักเรียนทำกรรบ้านด้วยตนเองไม่ลอกการบ้านเพื่อน</p>

ผลจากการศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบทั้ง 3 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนนาคนูประชาสรรค์ อำเภอนาคนู จังหวัดมหาสารคาม 2) โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ และ 3) โรงเรียนสัตยาไส อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี เพื่อนำมาเป็นแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนปอพานพิทยาคม รัชมิ่งคลาสิก ผู้วิจัยและครูกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้สรุปผลการศึกษาดูงาน ดังนี้

1. โรงเรียนนาคนูประชาสรรค์ พบว่า โรงเรียนมีการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ความมีวินัย โดยคณะครูร่วมศึกษาสภาพปัญหาของนักเรียน ประชุมวิชาการเพื่อปรึกษาและสร้างความตระหนักรู้หาแนวทางพัฒนาการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โดยตรวจเอกสารการประเมินตนเองของโรงเรียน และการสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยนักเรียน ร่วมกันวิเคราะห์ สรุปปัญหาและวางแผนข้อบกพร่องที่ควรแก้ไข และดำเนินการพัฒनावินัยนักเรียนในด้านความสะอาด ด้านการแต่งกาย ด้านความรับผิดชอบ ด้านการตรงต่อเวลา ให้ปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบวินัยร่วมกัน คณะครูจึงได้ร่วมกันกำหนดกิจกรรมโครงการเพื่อพัฒนาส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีวินัยในตนเอง เป็นคนดี คนเก่ง โดยกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาดังนี้ 4 โครงการ 28 กิจกรรม ได้แก่
  - 1) โครงการอบรมหน้าเสาธง 1.1) กิจกรรมอบรมและกระตุ้นให้นักเรียนมาถึงโรงเรียนทันกำหนดทุกวัน 1.2) กิจกรรมอบรมและกระตุ้นให้นักเรียนเข้าแถวเคารพธงชาติทันทุกวัน 1.3) กิจกรรมอบรมและกระตุ้นให้นักเรียนเข้าเรียนตรงตามเวลาทุกชั่วโมงเรียน 1.4) กิจกรรมอบรมและกระตุ้นให้นักเรียนส่งงานที่ครูมอบหมายตามกำหนดเวลาทุกครั้ง ด้านแต่งกาย ได้แก่ 1) โครงการส่งเสริมรณรงค์แต่งกายสะอาดสดใสถูกระเบียบ 1.1) กิจกรรมส่งเสริมและตรวจการสวมชุดนักเรียนถูกต้องตามระเบียบไม่ปล่อยเสื้อลอยชาย 1.2) กิจกรรมส่งเสริมและตรวจการคาดเข็มขัดถูกต้องตามระเบียบโรงเรียน 1.3) กิจกรรมส่งเสริมและตรวจการแต่งชุดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีตามวันที่กำหนดทุกสัปดาห์ 1.4) กิจกรรมส่งเสริมและตรวจทรงผมถูกต้องตามระเบียบโรงเรียน 1.5) กิจกรรมส่งเสริมและตรวจการแต่งกายถูกต้องตามวันที่กำหนดในสัปดาห์ 1.6) กิจกรรมส่งเสริมและตรวจความสะอาดร่างกาย เล็บมือ เล็บเท้า
  - ด้านความมีวินัยต่อหน้าที่ครูมอบหมาย ได้แก่ 1) โครงการส่งเสริมคู่สัญญา 1.1) กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักยอมรับข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นกับตนเอง 1.2) กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนปรับปรุงงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ 1.3) กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักชื่นชมในผลงานของตนเอง 1.4) กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนปิดไฟ/พัดลม เมื่อเลิกใช้งานทุกครั้ง 1.5) กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนรู้จัก

แบ่งหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบร่วมกัน 1.6) กิจกรรมอบรมนักเรียนไม่ให้ส่งเสียงดัง
 ขณะร่วมกิจกรรม 1.7) กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็น
 ของคนอื่น 1.8) กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักช่วยงานครูด้วยความเต็มใจ
 1.9) กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนทิ้งขยะลงในที่รองรับขยะทุกครั้ง 1.10) กิจกรรม
 ส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนเข้าแถวรับประทานอาหารเป็นระเบียบ 3.11) กิจกรรมส่งเสริม
 และกระตุ้นให้นักเรียนทำความสะอาดห้องเรียนตามข้อตกลง 2) โครงการส่งเสริมอบรม
 คุณธรรม จริยธรรม 2.1) กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนร่วมกิจกรรมพิธีต่างๆ
 ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น 2.2) กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนมีเหตุ มีผล ไม่โกรธและ
 ได้ตอบเมื่อเพื่อนแกล้ง 2.3) กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักกล่าวคำขอโทษเมื่อทำความผิด
 2.4) กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนกล้ายอมรับผิดเมื่อกระทำผิด 2.5) กิจกรรมส่งเสริม
 ให้นักเรียนรู้จักไหว้แสดงความเคารพครู ผู้ปกครอง และผู้อาวุโสทุกครั้งที่พบ 2.6) กิจกรรม
 ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบร่วมกันเมื่อทำกิจกรรมของโรงเรียน 2.7) กิจกรรมส่งเสริม
 ให้นักเรียนนำสิ่งของที่เก็บได้ประกาศคืนเจ้าของ คณะครูทุกคนร่วมกันรับผิดชอบกิจกรรม
 โครงการในขณะพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ควมมีวินัย ตามวันเวลาที่กำหนดระหว่าง
 ภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โดยร่วมกันนิเทศ อบรม ส่งเสริม สังเกต
 บันทึกผล ในการดำเนินการพัฒนากิจกรรมต่างๆ เมื่อสิ้นสุดโครงการ พบว่า นักเรียน
 สามารถประพฤติปฏิบัติเป็นคนมีวินัยสูงขึ้น โดยแต่งกายสะอาดถูกต้องตามระเบียบของ
 โรงเรียน มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ที่ได้รับมอบหมาย เป็นคนตรงต่อเวลา และที่สำคัญ
 นักเรียนมีผลการเรียนสูงขึ้นเป็นที่น่าพอใจ บรรลุตามวัตถุประสงค์ในการพัฒนาของโรงเรียน
 ซึ่งส่งผลให้ผ่านเกณฑ์การประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ
 การศึกษา (องค์การมหาชน) สมศ. รอบที่ 2 และได้รับรางวัลการบริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อ
 การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระดับประเทศ

2. โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม พบว่า ผู้บริหารได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล
 จากแบบสังเกตพฤติกรรม แบบรายงานพฤติกรรมนักเรียนของครูประจำชั้น และรายงาน
 ผลการปฏิบัติงานของบุคลากรระดับฝ่ายต่างๆ พบว่า มีนักเรียนที่มีคุณลักษณะไม่พึงประสงค์
 เมื่อได้คัดกรองรายงานจากครูที่ปรึกษาและครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จึงได้จัดประชุม
 ปฏิบัติการครูทั้งหมด เพื่อประเมินและสรุปผลการดำเนินงานของแต่ละฝ่ายในโรงเรียน
 จึงได้รับทราบสภาพปัจจุบันและปัญหา และได้พิจารณาวิเคราะห์สรุปผลว่า ควรมี
 การดำเนินการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน จึงมีการ

ลงความเห็นให้กำหนดกลยุทธ์การพัฒนาให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ได้กำหนด
 โครงการพัฒนาขึ้น 7 โครงการ และกำหนดกิจกรรมเพื่อเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนา
 นักเรียน 22 กิจกรรม ได้แก่ ด้านการตรงต่อเวลา 1) โครงการประชุมแบบมีส่วนร่วม
 อย่างสร้างสรรค์ 1.1) กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนเข้าเรียนและทำกิจกรรม
 ตรงต่อเวลา 1.2) กิจกรรมอบรมให้นักเรียนรักษาเวลาในการดำเนินกิจกรรมตามกำหนด
 2) โครงการส่งเสริมการเข้าแถวอย่างเป็นระเบียบ 2.1) กิจกรรมอบรมและตรวจแถว
 หน้าเสาธง 2.2) กิจกรรมมอบหมายให้นักเรียนร่วมกันเช็คชื่อเพื่อนในแถว 2.3) กิจกรรม
 ส่งเสริมแข่งขันการจัดแถวให้เป็นระเบียบ ด้านแต่งกาย 1) โครงการประกวดการแต่งกาย
 ที่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน 1.1) กิจกรรมส่งเสริมประกวดการแต่งกายและทรงผม
 นักเรียนทุกสัปดาห์ 1.2) กิจกรรมส่งเสริมประกวดบุคลิกงาม 1.3) กิจกรรมส่งเสริม
 ให้นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบโรงเรียน ด้านความมีวินัยต่อหน้าที่ครูมอบหมาย
 1) โครงการโรงเรียนสวยด้วยมือเรา 1.1) กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำเวรตามที่ได้รับ
 มอบหมาย 1.2) กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนเก็บขยะในบริเวณโรงเรียน 1.3) กิจกรรมรณรงค์
 เชิญชวนทำป้ายส่งเสริมวินัยนักเรียน 1.4) กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำความสะอาด
 ห้องเรียนทุกวัน 2) โครงการศิษย์ลูกหูกสัมพันธ์ 2.1) กิจกรรมอบรมการสร้างเสริม
 ความมีวินัยแก่นักเรียน 2.2) กิจกรรมส่งเสริมให้รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ครูมอบหมาย
 2.3) กิจกรรมอบรมการปฏิบัติตนเป็นคนมีมารยาทในสังคม 2.4) กิจกรรมอบรมให้นักเรียน
 รับผิดชอบต่อการเรียน 3) โครงการพี่ดูแลน้อง 3.1) กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้รุ่นพี่
 สอนรุ่นน้องในการรักษาวินัยในโรงเรียน 3.2) กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนพูดคุย
 แลกเปลี่ยนความรู้ด้านการสร้างวินัยกับเพื่อน 3.3) กิจกรรมส่งเสริมกิจกรรมแข่งขันตอบ
 ปัญหาการสร้างวินัยนักเรียน 4) โครงการประกวดนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมดีเด่น
 4.1) กิจกรรมส่งเสริมการประกวดนักเรียนดีเด่นเย็นวันศุกร์ 4.2) กิจกรรมส่งเสริม
 การประกวดนักเรียนใสสะอาด 4.3) กิจกรรมส่งเสริมการประกวดนักเรียนวินัยล้ำเลิศ
 ที่จะสนับสนุนส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในความมีวินัย ส่งผลให้
 เป็นคนดี คนเก่ง และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข สามารถพัฒนาผลการเรียนให้ดียิ่งขึ้น
 จากการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัย โดยได้แต่งตั้งให้คณะครูทั้งโรงเรียน
 แบ่งหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันดำเนินโครงการกิจกรรมในภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ปี
 การศึกษา 2553 โดยการนิเทศ อบรม กำกับการดำเนินโครงการกิจกรรม สังเกต บันทึกผล
 ประเมินผล สรุปผล และรายงานผลให้ผู้บริหารโรงเรียนทราบ เมื่อสิ้นสุดโครงการ

ปรากฏผลว่า นักเรียนมีการปรับปรุงพัฒนาตนเองเป็นคนมีวินัยด้านการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีความตรงต่อหน้าที่ที่ครูมอบหมายได้ดีมากเป็นที่น่าพอใจ และที่สำคัญนักเรียนมีผลการเรียนเพิ่มขึ้นดีเยี่ยม ส่งผลให้โรงเรียนได้รับการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สมศ. รอบที่ 2 ด้านผู้เรียนดีเยี่ยม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดีเยี่ยม และได้รับรางวัลการบริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระดับประเทศ

3. โรงเรียนสัตยาไส พบว่า โรงเรียนมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างออกไปจาก

โรงเรียนอื่น ไม่ใช่ว่าต้องการสอนให้เด็กเป็นคนเก่ง มีความรู้ มีความสามารถเพียงอย่างเดียว แต่ผู้บริหารโรงเรียนมีปณิธานในการพัฒนาโดยนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมวิถีพุทธ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ความมีวินัยนักเรียนด้านการตรงต่อเวลา การแต่งกาย รับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โรงเรียนมีจำนวนนักเรียนไม่มาก จึงสามารถดูแลได้อย่างทั่วถึง โดยผู้บริหารโรงเรียนได้กำหนดโครงการพัฒนาขึ้น 6 โครงการ และกิจกรรมหลักในการพัฒนาโรงเรียนและนักเรียน 21 กิจกรรม ตั้งแต่ก่อตั้งโรงเรียนมาอย่างต่อเนื่อง ได้แก่

ด้านการตรงต่อเวลา 1) โครงการเยี่ยมบ้าน 1.1) กิจกรรมส่งเสริมให้ครูพบปะผู้ปกครองนักเรียนทุกวันหลังเลิกเรียนและวันหยุด 1.2) กิจกรรมอบรมและส่งเสริมวินัยการตรงต่อเวลาของนักเรียนที่บ้าน 1.3) กิจกรรมอบรมและส่งเสริมนักเรียนให้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ด้านแต่งกาย

1) โครงการประชุมผู้ปกครอง 1.1) กิจกรรมส่งเสริมประกวดการแต่งกายถูกระเบียบของโรงเรียน 1.2) กิจกรรมรณรงค์การตรวจเล็บ และทรงผมนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ด้านความมีวินัยต่อหน้าที่ครูมอบหมาย 1) โครงการส่งเสริมคุณธรรมวิถีพุทธ 1.1) กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมนักเรียนหน้าเสาธงทุกวัน 1.2) กิจกรรมส่งเสริมและรณรงค์ให้นักเรียนสวดภัสร์ทุกวันก่อนเลิกเรียน 1.3) กิจกรรมส่งเสริมและรณรงค์ให้นักเรียนเข้าห้องพระสวดมนต์ก่อนเลิกเรียนทุกวัน 2) โครงการพ่อแม่ปลูกกุศกรักษา 2.1) กิจกรรมส่งเสริมและรณรงค์ให้นักเรียนทำกิจกรรมทำนาโยนเวลาว่างและชั่วโมงกิจกรรม 2.2) กิจกรรมส่งเสริมและรณรงค์ให้นักเรียนทำกิจกรรมแปลงเกษตร เวลาว่างและชั่วโมงกิจกรรม 3) โครงการอบรมเรื่องน้ำกับคุณค่าความเป็นมนุษย์ 3.1) กิจกรรมอบรมวินัยให้นักเรียนปฏิบัติตนเป็นคนมีความรับผิดชอบ 3.2) กิจกรรมรณรงค์ให้คำแนะนำนักเรียนให้รู้คุณค่าของน้ำ 3.3) กิจกรรมรณรงค์ให้นักเรียนใช้น้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด 4) โครงการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้

4.1) กิจกรรมอบรมและส่งเสริมให้นักเรียนส่งงานทันกำหนดที่ได้รับมอบหมาย
4.2) กิจกรรมอบรมให้นักเรียนเข้าห้องเรียนตรงเวลาตามชั่วโมงเรียน 4.3) กิจกรรมอบรม

ให้นักเรียนรู้จักปรับปรุงแก้ไขงานให้ถูกต้อง 4.4) กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนประยุกต์
 บทเรียนใช้ไปในชีวิตประจำวัน 4.5) กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาบทเรียนล่วงหน้าก่อน
 เรียนเสมอ 4.6) กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทบทวนบทเรียนหลังเรียนทุกวัน 4.7) กิจกรรม
 ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าห้องสมุดค้นคว้าหาข้อมูลความรู้เพิ่มเติม 4.8) กิจกรรมอบรมและ
 อบรมรณรงค์ให้นักเรียนทำการบ้านด้วยตนเองไม่ลอกการบ้านเพื่อน ซึ่งผลการดำเนินการพัฒนา
 โครงการกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ ผู้บริหารมอบหมายให้คณะครูทุกคนในโรงเรียนรับผิดชอบ
 ร่วมกัน โดยวางแผนดำเนินการ ลงมือปฏิบัติกิจกรรม นิเทศ ติดตาม สังเกต บันทึกผล
 สรุปผล และรายงานให้ผู้บริหารทราบเป็นระยะ ซึ่งการพัฒนาโรงเรียนในด้านเศรษฐกิจ
 พอเพียง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน และการปฏิบัติตามวิถีพุทธ ทำให้เป็น
 จุดเด่นของโรงเรียน นักเรียนปฏิบัติตามเป็นคนมีวินัยตรงต่อเวลา แต่งกายถูกต้องตามระเบียบ
 ของโรงเรียนประจำวัน รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีผลการเรียนดีเยี่ยม ยึดมั่น
 ในการปฏิบัติตามคำสอนของพุทธศาสนา ส่งผลให้โรงเรียนได้รับการประเมินของ
 สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สมศ. รอบที่ 2
 ด้านผู้เรียนดีเยี่ยม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดีเยี่ยม และได้รับรางวัลโรงเรียนต้นแบบ
 โรงเรียนวิถีพุทธระดับประเทศ ซึ่งโครงการกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนได้กำหนดและนำมา
 พัฒนาโรงเรียนจนประสบผลสำเร็จ

สรุปได้ว่า ผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนต้นแบบทั้ง 3 โรงเรียน ทำให้นักเรียนมีวินัย
 ด้านการตรงต่อเวลาสูงขึ้น โดยนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนตามกำหนดเวลา
 ส่งงานครูตามกำหนดเวลา นักเรียนมีวินัยด้านการแต่งกายสูงขึ้น โดยนักเรียนรักษา
 ความสะอาดเครื่องแต่งกายให้สะอาดอยู่เสมอ แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน มีวินัย
 ต่อหน้าที่ที่ครูมอบหมายสูงขึ้น โดยรู้จักวางแผนการดำเนินกิจกรรม มีการแบ่งหน้าที่ความ
 รับผิดชอบ รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่ ผลการดำเนินกิจกรรมเป็นที่
 น่าพอใจ บรรลุตามวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นผลมาจากโรงเรียนมีการวางแผนการพัฒนา
 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียน โดยมีการกำหนดขั้นตอนการวางแผน
 อย่างเป็นระบบ มีการกำหนดครูผู้รับผิดชอบหน้าที่อย่างชัดเจน มีการกำหนดระยะเวลา
 ดำเนินการปฏิบัติกิจกรรมโครงการอย่างชัดเจน กำหนดค่าใช้จ่ายที่ใช้ในแต่ละกิจกรรม
 การพัฒนาโครงการเพื่อความสะดวก มีการติดตามและประเมินผล ตลอดจนการประสานงาน
 ด้านต่างๆ โดยวางแผนเป็นขั้นๆ ได้แก่ ขั้นการวางแผน ขั้นการปฏิบัติกร ขั้นการสังเกตผล

และขั้นการสะท้อนผลการพัฒนาเป็นระยะ เพื่อทราบความก้าวหน้าในการพัฒนาจนครบวาระที่กำหนด (ดังตารางที่ 6) ทำให้ผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยนักเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ นักเรียนสามารถพัฒนาความมีวินัยด้านการตรงต่อเวลา การแต่งกาย และความมีวินัยต่อหน้าที่ที่ครูมอบหมายสูงขึ้นกว่าก่อนการดำเนินการพัฒนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 6 แผนปฏิบัติการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนต้นแบบ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัย	เป้าหมาย	กิจกรรม	สถานที่/เวลา ดำเนินงาน	ผู้เกี่ยวข้อง	ผู้ให้ข้อมูล
โรงเรียนนาอุดมประชาสรรค์					
ด้านการตรงต่อเวลา	ให้นักเรียนตระหนักถึงการปฏิบัติตนถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน มีวินัยในการตรงต่อเวลา	1.1 กิจกรรมอบรมและกระตุ้นให้นักเรียนมาถึงโรงเรียนทันกำหนดทุกวัน 1.2 กิจกรรมอบรมและกระตุ้นให้นักเรียนเข้าแถวเคารพธงชาติทันทุกวัน 1.3 กิจกรรมอบรมและกระตุ้นให้นักเรียนเข้าเรียนตรงตามเวลาทุกวัน โมงเรียน	หน้าเสาธงทุกวัน	1. ครูฝ่ายปกครอง 2. ตัวแทนหัวหน้า กลุ่มสาระการเรียนรู้ 3. ครูเวร	1. ผู้อำนวยการ โรงเรียน 2. ตัวแทนหัวหน้า กลุ่มสาระการเรียนรู้
1. โครงการอบรม หน้าเสาธง					

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านควมมีวินัย	เป้าหมาย	กิจกรรม	สถานที่/เวลาดำเนินงาน	ผู้เกี่ยวข้อง	ผู้ให้ข้อมูล
ด้านการแต่งกาย	ส่งเสริมให้นักเรียนตระหนักถึงความมีวินัยในการแต่งกายสะอาดและดูกระเปียบโรงเรียน	1.4 กิจกรรมอบรมและกระตุ้นให้นักเรียนส่งงานที่ครูมอบหมายตามกำหนดเวลาทุกครั้ง	ทุกวันหน้าเสาธง	1. ครูที่ปรึกษา 2. ครูวาร 3. ครูฝ่ายปกครอง	1. รองผู้อำนวยการโรงเรียน 2. ครูประจำชั้น
2. โครงการส่งเสริมรณรงค์แต่งกายสะอาด	ส่งเสริมให้นักเรียนตระหนักถึงความมีวินัยในการแต่งกายสะอาดและดูกระเปียบโรงเรียน	2.1 กิจกรรมส่งเสริมและตรวจการสวมชุดนักเรียนถูกต้องตามระเบียบไม่ปล่อยเสื้อโดยชาย 2.2 กิจกรรมส่งเสริมและตรวจการคาดเข็มขัดถูกต้องตามระเบียบโรงเรียน 2.3 กิจกรรมส่งเสริมและตรวจการแต่งชุดกิจกรรมลูกเสือเนตรนารีตามวันที่กำหนดทุกสัปดาห์			

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านควมมีวินัย	เป้าหมาย	กิจกรรม	สถานที่/เวลาดำเนินงาน	ผู้เกี่ยวข้อง	ผู้ให้ข้อมูล
ด้านความมีวินัยต่อหน้าที่ที่ครูมอบหมาย 3. โครงการส่งเสริมคู่สัญญา	นักเรียนเกิด ความตระหนักและ ปฏิบัติตนในการ	2.4 กิจกรรมส่งเสริมและตรวจ ทรงผมถูกต้องตามระเบียบ โรงเรียน 2.5 กิจกรรมส่งเสริมและตรวจ การแต่งกายถูกต้องตามวันที่ กำหนดในสัปดาห์ 2.6 กิจกรรมส่งเสริมและ ตรวจความสะอาดร่างกาย เก็บมือ เล็บทำ	ทุกวันศุกร์ ก่อน เรียนตัวโมงแรก	1. ครูประจำชั้น 2. ครูฝ่ายปกครอง 3. ครูผู้สอนสายชั้น	1. ตัวแทนหัวหน้า กลุ่มสาระการเรียนรู้ 2. ครูประจำชั้น

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัย	เป้าหมาย	กิจกรรม	สถานที่/เวลาดำเนินงาน	ผู้เกี่ยวข้อง	ผู้ให้ข้อมูล
รักษาข้อตกลงของครูทุกฝ่าย	<p>3.2 กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนปรับปรุงงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ</p> <p>3.3 กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักชื่นชมในผลงานของตนเอง</p> <p>3.4 กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนปิดไฟ/พัดลม เมื่อเลิกใช้งานทุกครั้ง</p> <p>3.5 กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักแบ่งหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบร่วมกัน</p> <p>3.6 กิจกรรมอบรมนักเรียนไม่ให้ส่งเสียงดังขณะร่วมกิจกรรม</p>				

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านควมมีวินัย	เป้าหมาย	กิจกรรม	สถานที่/เวลา ดำเนินงาน	ผู้เกี่ยวข้อง	ผู้ให้ข้อมูล
	เป้าหมาย	3.7 กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น 3.8 กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักช่วยงานครูด้วยความเต็มใจ 3.9 กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนทิ้งขยะลงในที่รองรับขยะทุกครั้ง 3.10 กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนเข้าแถวรับประทานอาหารเป็นระเบียบ 3.11 กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนทำความสะอาดห้องเรียนตามข้อตกลง			

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัย	เป้าหมาย	กิจกรรม	สถานที่/เวลาดำเนินงาน	ผู้เกี่ยวข้อง	ผู้ให้ข้อมูล
4. โครงการส่งเสริมอบรมคุณธรรมจริยธรรม	นักเรียนมีความสามารถปฏิบัติตนดูแลตนเองและเต็มใจที่จะแก้ไขพฤติกรรมให้ดีขึ้น	<p>4.1 กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนร่วมกิจกรรมพิเศษต่างๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น</p> <p>4.2 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนมีเหตุ มีผล ไม่โกรธและโต้ตอบเมื่อเพื่อนแกล้ง</p> <p>4.3 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักกล่าวคำขอโทษเมื่อทำความผิด</p> <p>4.4 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนกล้ายอมรับผิดเมื่อกระทำความผิด</p> <p>4.5 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักไหว้แสดงความเคารพครู ผู้ปกครอง และผู้อาวุโสทุกครั้ง</p>	ทุกวันศุกร์ คาบสุดท้ายที่ หอประชุม โรงเรียน	<p>1. ผู้อำนวยการ</p> <p>2. ตัวแทนหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้</p>	<p>1. ผู้อำนวยการโรงเรียน</p> <p>2. ตัวแทนหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้</p>

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัย	เป้าหมาย	กิจกรรม	สถานที่/เวลา	ผู้เกี่ยวข้อง	ผู้ให้ข้อมูล
		4.6 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบร่วมกันเมื่อทำกิจกรรมของโรงเรียน 4.7 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนนำสิ่งที่ได้ไปประกาศชื่นชมเจ้าของ	ดำเนินงาน		
โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม					
ด้านการตรงต่อเวลา 1. โครงการประชุมแบบมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์	สร้างความเข้าใจตระหนักและเห็นความสำคัญในการพัฒนาวินัยในตนเองของนักเรียน	1.1 กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนเข้าเรียนและทำกิจกรรมตรงต่อเวลา 1.2 กิจกรรมอบรมให้นักเรียนรักษาเวลาในการดำเนินกิจกรรมตามกำหนด	ทุกเย็นวันศุกร์ ชั่วโมงสุดท้าย	1. รองผู้อำนวยการ 2. ตัวแทนหัวหน้ากลุ่มสาระ	1. รองผู้อำนวยการ 2. ตัวแทนหัวหน้ากลุ่มสาระ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านควมมีวินัย	เป้าหมาย	กิจกรรม	สถานที่/เวลา/ดำเนินงาน	ผู้เกี่ยวข้อง	ผู้ให้ข้อมูล
2. โครงการส่งเสริมการเข้าแถวอย่างเป็นระเบียบ	ให้นักเรียนเข้าใจและปฏิบัติตนในการเข้าแถวอย่างเป็นระเบียบในทุกสถานการณ์	2.1 กิจกรรมอบรมและตรวจแถวหน้าเสาธง 2.2 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนร่วมกันเช็ชื้อเพื่อนในแถว 2.3 กิจกรรมส่งเสริมแข่งขันการจัดแถวให้เป็นระเบียบ	ทุกเช้าหน้าเสาธง	1. ครูประจำชั้น 2. ครูเวร 3. ครูฝ่ายปกครอง 4. ตัวแทนนักเรียน	1. ตัวแทนหัวหน้ากลุ่มสาระ 2. ครูประจำชั้น
ด้านการแต่งกาย 3. โครงการประกวดการแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน	กระตุ้นให้นักเรียนแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบโรงเรียน และเกิดแรงจูงใจให้แต่งกายถูกระเบียบโรงเรียน	3.1 กิจกรรมส่งเสริมประกวดการแต่งกายและทรงผมนักเรียนทุกสัปดาห์ 3.2 กิจกรรมส่งเสริมประกวดบุคลิกงาม 3.3 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบโรงเรียน	ทุกเช้ากิจกรรมทุกวันพฤหัส	1. ครูฝ่ายปกครอง 2. ตัวแทนหัวหน้ากลุ่มสาระ	1. รองผู้อำนวยการ 2. ตัวแทนหัวหน้ากลุ่มสาระ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัย	เป้าหมาย	กิจกรรม	สถานที่/เวลา/ดำเนินการ	ผู้เกี่ยวข้อง	ผู้ให้ข้อมูล
ด้านความมีวินัยต่อหน้าที่ที่ครูมอบหมาย	เสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนในการช่วยกันดูแลรักษาความสะอาดเขตพื้นที่รับผิดชอบในโรงเรียน	4.1 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำเวรตามที่ได้รับมอบหมาย 4.2 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนเก็บขยะในบริเวณโรงเรียน 4.3 กิจกรรมรณรงค์เชิญชวนทำป้ายส่งเสริมวินัยนักเรียน 4.4 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำความสะอาดห้องเรียนทุกวัน	ทุกเช้าแถวหน้าเสาธง	1. ครูประจำชั้น 2. ครูเวร 3. ครูฝ่ายกิจกรรม	ตัวแทนหัวหน้ากลุ่มสาระ ครูประจำชั้น
5. โครงการศิษย์ถูกผูกสัมพันธ์	พ่อครู แม่ครู สักรวจอบรมให้นักเรียนตระหนักในความรับผิดชอบต่อหน้าที่	5.1 กิจกรรมอบรมการสร้างเสริมความมีวินัยแก่นักเรียน 5.2 กิจกรรมส่งเสริมให้รับผิดชอบ	ทุกวันจันทร์-พุธ-ศุกร์ ก่อนเรียนคาบแรก	1. ตัวแทนหัวหน้ากลุ่มสาระ 2. ครูประจำชั้น	1. ตัวแทนหัวหน้ากลุ่มสาระ 2. ครูประจำชั้น

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านควมมีวินัย	เป้าหมาย	กิจกรรม	สถานที่/เวลาดำเนินงาน	ผู้เกี่ยวข้อง	ผู้ให้ข้อมูล
6. โครงการพัฒนาตนเอง	<p>ที่ครูมอบหมายให้เสร็จสมบูรณ์</p> <p>ให้นักเรียนรุ่นพี่และคณะกรรมการนักเรียนคอยดูแลให้คำแนะนำช่วยเหลือและชักชวนให้เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนกำหนด</p>	<p>5.3 กิจกรรมอบรมการปฏิบัติตนเป็นคนมีมารยาทในสังคม</p> <p>5.4 กิจกรรมอบรมให้นักเรียนรับผิดชอบต่อการเรียน</p> <p>6.1 กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้รุ่นพี่สอนรุ่นน้องในการรักษาวินัยในโรงเรียน</p> <p>6.2 กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนพูดคุยกแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการสร้างวินัยกับเพื่อน</p> <p>6.3 กิจกรรมส่งเสริมกิจกรรมแข่งขันตอบปัญหาการสร้างวินัยนักเรียน</p> <p>7.1 กิจกรรมส่งเสริมการประกวดนักเรียนดีเด่นเป็นวันศุกร์</p>	<p>ชั่วโมงกิจกรรม</p> <p>ทุกวันพฤหัสบดี</p>	<p>1. ตัวแทนนักเรียน</p> <p>2. ตัวแทนหัวหน้ากลุ่มสาระ</p> <p>3. ครูประจำชั้น</p>	<p>1. ตัวแทนหัวหน้ากลุ่มสาระ</p> <p>2. ครูประจำชั้น</p>
7. โครงการประกวดนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม	ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียน		ทุกเย็นวันศุกร์ ชั่วโมงสุดท้าย	<p>1. ผู้อำนวยการ</p> <p>2. รองผู้อำนวยการ</p>	<p>1. ผู้อำนวยการ</p> <p>2. รองผู้อำนวยการ</p>

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัย	เป้าหมาย	กิจกรรม	สถานที่/เวลา ดำเนินการ	ผู้เกี่ยวข้อง	ผู้ให้ข้อมูล
ดีเด่น	จัดให้ด้วยความพึงพอใจ	7.2 กิจกรรมส่งเสริมการประกวดนักเรียนใสสะอาด 7.3 กิจกรรมส่งเสริมการประกวดนักเรียนวินัยดีเลิศ			
โรงเรียนสัตยาไสย					
ด้านการตรงต่อเวลา	ส่งเสริมให้ครูออกพบปะผู้ปกครองนักเรียน เพื่อสอบถามความเป็นอยู่ ปัญหา และอุปนิสัยของนักเรียน เพื่อเป็นข้อมูลนำมาปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียน	1.1 กิจกรรมส่งเสริมให้ครูพบปะผู้ปกครองนักเรียนทุกวันหลังเลิกเรียนและวันหยุด 1.2 กิจกรรมอบรมและส่งเสริมวินัยการตรงต่อเวลาของนักเรียนที่บ้าน 1.3 กิจกรรมอบรมและส่งเสริมนักเรียนให้ใส่ใจเรียน	หลังเลิกเรียนทุกวัน และวันเสาร์-อาทิตย์	ครูทุกคน	ครูทุกคน
1. โครงการเยี่ยมบ้าน					

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัย	เป้าหมาย	กิจกรรม	สถานที่/เวลาดำเนินงาน	ผู้เกี่ยวข้อง	ผู้ให้ข้อมูล
<p>ด้านการแต่งกาย</p> <p>2. โครงการประชุมสุดยอดคำ</p>	<p>เพื่อส่งเสริมสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนตั้งใจศึกษาหาความรู้ ปรับปรุงวินัยในตนเอง รู้จักรับผิดชอบตรงต่อเวลา แต่งกายเหมาะสมถูกสถานการณ์</p>	<p>2.1 กิจกรรมส่งเสริมประกวดการแต่งกายดูระเบียบของโรงเรียน</p> <p>2.2 กิจกรรมรณรงค์การตรวจเก็บและทรงผมนักเรียนอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>ทุกวันศุกร์</p> <p>คาบสุดท้าย</p>	<p>1. ผู้บริหาร</p> <p>2. ครูประจำชั้น</p> <p>3. ตัวแทนหัวหน้ากลุ่มสาระ</p>	<p>1. ผู้บริหาร</p> <p>2. ตัวแทนหัวหน้ากลุ่มสาระ</p>
<p>ด้านความมีวินัยต่อหน้าที่ที่ครูมอบหมาย</p> <p>3. โครงการส่งเสริมคุณธรรมวิถีพุทธ</p>	<p>เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึง</p>	<p>3.1 กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมนักเรียนหน้าเสาธงทุกวัน</p> <p>3.2 กิจกรรมส่งเสริมและณรงค์ให้นักเรียนสวดคัมภีร์ทุกวัน</p>	<p>1. ทุกเช้าเข้าแถวหน้าเสาธง</p> <p>2. ทุกเย็นก่อนเด็กเรียน</p>	<p>1. ผู้บริหาร</p> <p>2. ตัวแทนหัวหน้ากลุ่มสาระ</p>	<p>1. ผู้บริหาร</p> <p>2. ตัวแทนหัวหน้ากลุ่มสาระ</p>

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านควมมีวินัย	เป้าหมาย	กิจกรรม	สถานที่/เวลา ดำเนินการ	ผู้เกี่ยวข้อง	ผู้ให้ข้อมูล
4. โครงการพ่อแม่ปลูก ลูกรักษา	ประสงค์ มีวินัยต่อ หน้าที่ที่ครอบครัวมอบหมาย รู้จักอุทิศตนเป็นผู้ให้ และเสียสละ เพื่อส่งเสริมให้ นักเรียนและผู้ปกครอง ทำกิจกรรมร่วมกัน รู้จักการทำงาน ปลูกพืช ผักสวนครัว ไว้รับประทานเอง โดยไม่ต้องซื้อ	ก่อนเลิกเรียน 3.3 กิจกรรมส่งเสริมและรณรงค์ ให้นักเรียนเข้าห้องพระสวดมนต์ ก่อนเลิกเรียนทุกวัน 4.1 กิจกรรมส่งเสริมและรณรงค์ ให้นักเรียนทำกิจกรรมทำนาโยน เวลาว่างและชั่วโมงกิจกรรม 4.2 กิจกรรมส่งเสริมและรณรงค์ ให้นักเรียนทำกิจกรรมแปลง เกษตร เวลาว่างและชั่วโมง กิจกรรม	พักเที่ยง และหลัง เลิกเรียนทุกวัน	1. ผู้บริหาร 2. ครูประจำชั้น 3. ครูประจำวิชา 4. ผู้ปกครอง 5. นักเรียน	1. ผู้บริหาร 2. ตัวแทนหัวหน้า กลุ่มสาระ 3. ครูประจำชั้น 4. ครูประจำวิชา
5. โครงการอบรมเรื่อง น้ำกับคุณค่าความเป็น มนุษย์	ปลูกฝังให้นักเรียนรู้ ประโยชน์คุณค่าของ น้ำ การอนุรักษ์พากร น้ำ ให้นำให้เกิด	5.1 กิจกรรมอบรมวินัยให้นักเรียน ปฏิบัติตนเป็นคนมีความ รับผิดชอบ	ตัวกิจกรรม ทุก วันพุธ	1. ครูฝ่ายกิจกรรม 2. ครูประจำชั้น 3. ตัวแทนหัวหน้า กลุ่มสาระ	1. ผู้บริหาร 2. ตัวแทนหัวหน้า กลุ่มสาระ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านควมมีวินัย	เป้าหมาย	กิจกรรม	สถานที่/เวลาดำเนินงาน	ผู้เกี่ยวข้อง	ผู้ให้ข้อมูล
6. โครงการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้	<p>ประโยชน์สูงสุด</p> <p>เพื่อกระตุ้นและปลูกฝังจิตสำนึกให้นักเรียนตั้งใจศึกษาหาความรู้ในบทเรียนทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน</p>	<p>5.2 กิจกรรมรณรงค์ให้คณาจารย์นำนักเรียนให้รู้คุณค่าของผู้นำ</p> <p>5.3 กิจกรรมรณรงค์ให้นักเรียนใช้น้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด</p> <p>6.1 กิจกรรมอบรมและส่งเสริมให้นักเรียนส่งงานทันกำหนดที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>6.2 กิจกรรมอบรมให้นักเรียนเข้าห้องเรียนตรงเวลาตามชั่วโมงเรียน</p> <p>6.3 กิจกรรมอบรมให้นักเรียนรู้จักปรับปรุงแก้ไขงานให้ถูกต้อง</p> <p>6.4 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนประยุกต์บทเรียนใช้ในชีวิตประจำวัน</p>	<p>เข้าวันจันทร์-พฤหัสบดีของสัปดาห์</p>	<p>1. ครูประจำชั้น</p> <p>2. ครูประจำวิชา</p> <p>3. ตัวแทนหัวหน้ากลุ่มสาระ</p>	<p>1. ครูประจำวิชา</p> <p>2. ตัวแทนหัวหน้ากลุ่มสาระ</p>

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านควมมีวินัย	เป้าหมาย	กิจกรรม	สถานที่/เวลาดำเนินงาน	ผู้เกี่ยวข้อง	ผู้ให้ข้อมูล
	เป้าหมาย	<p>กิจกรรม</p> <p>6.5 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาบทเรียนล่วงหน้าก่อนเรียนเสมอ</p> <p>6.6 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทบทวนบทเรียนหลังเรียนทุกวัน</p> <p>6.7 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนเข้าห้องสมุดค้นคว้าหาข้อมูลความรู้เพิ่มเติม</p> <p>6.8 กิจกรรมอบรมและรณรงค์ให้นักเรียนทำกรบ้านด้วยตนเอง ไม่ลอกการบ้านเพื่อน</p>			

จากการสัมภาษณ์บุคลากรโรงเรียนต้นแบบทั้ง 3 โรงเรียนเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนๆ ละ 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนๆ 1 คน ตัวแทนหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนละ 8 คน ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้นละ 1 ห้องเรียน โรงเรียนละ 3 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 39 คน ผู้วิจัยได้นำผลการสัมภาษณ์ 12 ประเด็น มาวิเคราะห์และสรุปเป็นภาพรวม ดังนี้

1. ความสำคัญของการมีวินัยด้านการตรงต่อเวลา ด้านการแต่งกาย และวินัยต่อหน้าที่ที่ครูมอบหมายของนักเรียน พบว่า ความมีวินัยเป็นพฤติกรรมอันดีงามที่นักเรียนควรปฏิบัติอย่างเคร่งครัดและต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข นักเรียนซึ่งถือว่าเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีบทบาทสำคัญทั้งในโรงเรียนและสังคม ควรจะต้องรักษาวินัยในด้านความตรงต่อเวลา การแต่งกายให้ถูกระเบียบของโรงเรียน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากครูหรือเพื่อนๆ หรือสังคม ซึ่งหากนักเรียนสามารถประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนมีวินัยอย่างสม่ำเสมอ จะส่งเสริมให้ตนเองเป็นบุคคลที่มีความน่าเชื่อถือ ทำให้เป็นคนดี คนเก่ง และสามารถรับผิดชอบสิ่งต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้เป็นอย่างดี ดังคำกล่าวที่ว่า

“...นักเรียนจะต้องมีความประพฤติอันดีงาม ปฏิบัติตนร่วมกันในสังคม เป็นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบ สันติ เคารพในสิทธิและหน้าที่ของกันและกัน นักเรียนซึ่งถือว่าเป็นบทบาทสำคัญในโรงเรียน ควรจะต้องมีวินัยในการรักษาเวลาที่ได้นัดหมายไว้อย่างเคร่งครัด ควรมีวินัยด้านการแต่งกายให้ถูกต้องตามถูกระเบียบของโรงเรียนที่วางไว้ และควรมีวินัยในการปฏิบัติหน้าที่ที่ครูมอบหมายให้ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีต่อตนเอง และเป็นแบบอย่างที่ดีของเพื่อนๆ ซึ่งการฝึกตนเองให้อยู่ในระเบียบวินัยอย่างสม่ำเสมอ จะสามารถเสริมสร้างพฤติกรรมให้เป็นคนมีวินัยในการปฏิบัติหน้าที่ทุกๆ ด้าน ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต...”

(ผู้อำนวยการโรงเรียน. 5, 20, 29 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...เพราะจะทำให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัยในการรักษาเวลาที่ตนได้นัดหมายไว้อย่างเคร่งครัดในการทำกิจกรรมต่างๆ ตระหนักถึงความสำคัญในการแต่งกายถูกระเบียบของโรงเรียน มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ที่ครูมอบหมายให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งคุณลักษณะประสงค์ในการมีวินัยทั้ง 3 ด้านนี้

จะสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง และสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคม
ได้เป็นอย่างดีไม่ว่าจะอยู่ในโรงเรียนหรือสังคมภายนอก...”

(รองผู้อำนวยการโรงเรียน. 5, 20, 29 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...การมีวินัยในตนเองเป็นคนตรงต่อเวลา แต่งกายถูกต้องตามระเบียบ
ของโรงเรียน และรับผิดชอบต่อน้ำที่ที่ได้รับมอบหมาย เป็นการสร้างเสริมอุปนิสัยที่ดี
ให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น เป็นบุคคลที่มีความน่าเชื่อถือในสังคม
สร้างความภาคภูมิใจให้ตนเอง และจะสามารถรับผิดชอบของสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในอนาคต
ได้เป็นอย่างดี...”

(ตัวแทนหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้. 6, 21, 30 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...วินัยเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องส่งเสริมและตอกย้ำให้นักเรียนตระหนักถึง
เป็นอย่างดี เพราะนักเรียนถือเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญที่จะต้องดำรงตนอยู่ในสังคม
ดังนั้นการส่งเสริม กระตุ้นให้นักเรียนตระหนักถึงความมีวินัยและปฏิบัติอย่างเคร่งครัด
จะเป็นก้าวสำคัญที่จะนำนักเรียนไปสู่ความสำเร็จในอนาคต หากนักเรียนสามารถปฏิบัติตน
เป็นคนตรงต่อเวลาในโรงเรียน ได้เป็นอย่างดี แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน
มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากครู จะทำให้นักเรียนพัฒนาความมีวินัย
เหล่านี้ไปใช้ในชีวิตรประจำวันในภายภาคหน้าได้ด้วยดี...”

(ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. 6, 21, 30 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการพัฒนาการคุณลักษณะอันพึง
ประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วินัยด้านการตรงต่อเวลา
วินัยด้านการแต่งกาย และวินัยต่อน้ำที่ที่ครูมอบหมาย พบว่า การพัฒนาการคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนได้ถือเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งอีก
โครงการที่โรงเรียนได้ส่งเสริม นอกเหนือจากการวัดผลจากการเรียนแล้ว การพัฒนาวินัย
ให้เกิดแก่นักเรียน บุคลากรโรงเรียนทุกคนได้ร่วมแรงร่วมใจกันทุกฝ่าย เพื่อหากลยุทธ์ที่จะ
พัฒนาและปรับเปลี่ยนอุปนิสัยของนักเรียนที่ขาดความมีวินัย ให้ตระหนักถึงคุณค่าความมีวินัย
ในตนเอง ไม่ว่าจะเป็นวินัยด้านการตรงต่อเวลา นักเรียนจะต้องรักษาในเรื่องของเวลาในการ
ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ การแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน แต่งกายสุภาพเรียบร้อย

และมีความรับผิดชอบต่อนักเรียนที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งความสำคัญในการเสริมสร้างวินัยเหล่านี้ โรงเรียนได้ดำเนินการ โดยนำกิจกรรม โครงการมาเป็นกลยุทธ์ในการพัฒนา เพื่อให้เกิด ผลสัมฤทธิ์ต่อการพัฒนาวินัยของนักเรียน ซึ่งสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนมีวินัยและ มีความน่าเชื่อถือในการดำรงชีวิตกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีคุณภาพ ดังคำกล่าวที่ว่า

“...เป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่โรงเรียนจะต้องพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ของโรงเรียนนอกเหนือจากการวัดผลจากการเรียนแล้ว การพัฒนาวินัยให้เกิดแก่นักเรียนถือว่าเป็น ความสำคัญยิ่งที่โรงเรียนจะต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ควรจะต้องมีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี แต่งกาย ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน สวมเสื้อผ้าสะอาดสะอาด มีบุคลิกภาพที่ดี และมีความ รับผิดชอบต่อนักเรียนที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี ซึ่งการพัฒนาวินัยในด้านต่างๆ เหล่านี้ จะสามารถทำให้นักเรียนตระหนักถึงการประพฤติปฏิบัติในด้านการมีวินัย ซึ่งถือเป็น ความสำเร็จของตัวนักเรียนและโรงเรียนเป็นอย่างยิ่ง...”

(ผู้อำนวยการโรงเรียน. 5, 20, 29 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...เป็นการร่วมแรงร่วมใจของบุคลากร โรงเรียนที่ต้องการให้นักเรียน ได้รับการพัฒนาตนเองในด้านวินัยเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันให้มีคุณลักษณะที่ดีต่อตนเอง และสังคม โดยเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ถือเป็นวัยที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง สูง ชอบปฏิบัติตนให้โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ ซึ่งบางครั้งก็ผิดระเบียบของโรงเรียน เมื่อมี การพัฒนาความมีวินัยในด้านต่างๆ ทำให้นักเรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม จากเดิม ได้รู้จักเคารพในกฎ ระเบียบของโรงเรียนมากขึ้น ทำให้นักเรียนสามารถปรับตัว ให้เป็นคนมีวินัย มีความตรงต่อเวลาในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ แต่งกายถูกต้องตามระเบียบ ของโรงเรียนที่กำหนด และรับผิดชอบต่องานที่ครูได้มอบหมายมากขึ้น...”

(รองผู้อำนวยการโรงเรียน. 5, 20, 29 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...กว่าจะบรรลุวัตถุประสงค์ถึงขั้นนี้ ครูในโรงเรียนทุกสายชั้นต้องระดม ความคิด ท่วมเทเวลา และคิดค้นกิจกรรมที่จะโน้มนำนักเรียนให้เห็นความสำคัญของการมีวินัย ในตนเอง และปฏิบัติจนเกิดความเคยชินเป็นนิสัยที่ดีได้ ไม่ว่าจะตรงต่อเวลา การแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนที่ได้รับ

มอบหมายจากครูผู้สอน แม้จะเกิดปัญหาความไม่พอใจของนักเรียนบางกลุ่มที่ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีต่อเพื่อนนักเรียน ทำตามแฟชั่นนิยมก็ตาม...”

(ตัวแทนหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้. 6, 21, 30 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...ก่อนการดำเนินการพัฒนาผู้ศึกษาหนักใจมาก เนื่องจากนักเรียน โดยเฉพาะชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นวัยรุ่น เป็นวัยที่ค่อนข้างบอกราย มีความคิดเห็นและปฏิบัติตนตามอำเภอใจ คิดว่าสิ่งที่ตนเองทำถูกต้องอยู่แล้ว จึงไม่ปฏิบัติตามกฎหรือระเบียบของโรงเรียน แต่เมื่อครูได้จัดอบรมให้นักเรียนตระหนักถึงบทบาทและสถานภาพของนักเรียน ชี้นะให้เห็นความสำคัญในการสร้างวินัยตนเองที่จะก่อให้เกิดผลทั้งในโรงเรียน การใช้ชีวิตประจำวันในสังคมและในอนาคต โดยการจัดกิจกรรมหลายอย่างขึ้นในโรงเรียน เพื่อฝึกฝนให้นักเรียนได้ปฏิบัติตนให้เกิดวินัยในตนเองอย่างต่อเนื่อง รู้จักรักษาเรื่องของเวลา แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเคร่งครัด ทำให้นักเรียนรู้สึกมีความภาคภูมิใจมากขึ้น โดยครูผู้สอนต้องคอยให้กำลังใจและชี้นะแนวทางอยู่เสมอ เพื่อให้นักเรียนได้ปฏิบัติตนอย่างต่อเนื่องและเป็นนิสัยถาวร...”

(ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. 6, 21, 30 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

3. สภาพและปัญหา เกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า สภาพการดำเนินงานระบบโครงสร้างในเบื้องต้นไม่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องยังไม่มี การรับรู้ โครงสร้างร่วมกันจึงขาดการทำงานให้ครบวงจร ความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอยากให้โรงเรียนมีระบบดำเนินการวินัยที่เข้มแข็งเป็นระบบ โครงสร้างที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ และแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนได้ประสานความร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาร่วมวางระบบโครงสร้างการเสริมสร้างวินัย ร่วมกันพัฒนา ปรับปรุงวิธีการ โดยจัดทำคู่มือ เอกสารการดำเนินการเพื่อความเข้าใจในภาระงานที่จะทำร่วมกันอย่างชัดเจน ดังคำกล่าวที่ว่า

“...สภาพการดำเนินงานพัฒนาระบบ โครงสร้างไม่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้องยังไม่มี การรับรู้ โครงสร้างร่วมกันเท่าที่ควร ครูแต่ละฝ่ายต่างกัน เห็นว่าตนเองทำดีที่สุดแล้ว เช่น ครูฝ่ายกิจกรรมนักเรียนมีไม่เพียงพอไม่ยอมขอความร่วมมือจากครูหัวหน้ากลุ่มสาระหรือครูผู้สอน เช่นเดียวกันครูหัวหน้ากลุ่มสาระและครูผู้สอน เห็นว่า

กิจกรรมที่ตนกำลังปฏิบัติทำได้ดีที่สุดแล้ว ไม่มีการเปิดประชุมร่วมกันเพื่อปรึกษาหารือและหาทางแก้ไขข้อบกพร่องของปัญหาที่กำลังประสบอย่างเร่งด่วน ทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินการพัฒนากิจกรรม เป็นสาเหตุหลักในการดำเนินการพัฒนากิจกรรมไม่ครบวงจร...”

(ผู้อำนวยการโรงเรียน. 5, 20, 29 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...บุคลากรทุกฝ่ายมีการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาด้านความมีวินัยนักเรียนไม่เป็นระบบ แต่ละฝ่ายต่างคนต่างทำตามความคิดและวิธีการของตน ไม่มีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันเพื่อปรับปรุงวิธีการดำเนินงาน การจัดทำคู่มือเอกสารการดำเนินการเพื่อความเข้าใจในภาระงานที่จะทำร่วมกัน และนักเรียนบางกลุ่มพยายามหลบหนีไม่เข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมและสร้างอคติต่อครูผู้มีหน้าที่ดูแลกิจกรรม...”

(รองผู้อำนวยการโรงเรียน. 5, 20, 29 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมได้ครอบคลุมเท่าที่ควร เพราะอำนาจการสั่งการเป็นอำนาจหลักของฝ่ายบริหารเท่านั้น ครูหัวหน้ากลุ่มสาระไม่มีอำนาจพอที่จะขอความร่วมมือหรือสั่งการเพื่อประสานงานขอความร่วมมือกับครูฝ่ายอื่นๆ ได้อย่างเต็มที่ นักเรียนบางคนและบางกลุ่มได้รับคำนิยามที่ผิดๆ ประพฤติปฏิบัติผิดระเบียบ วินัยอยู่เสมอ...”

(ตัวแทนหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้. 6, 21, 30 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนบางกลุ่มไม่ยอมปฏิบัติกิจกรรมเพื่อส่งเสริมวินัยของตนเอง และยังมีอคติในการปฏิบัติกิจกรรม ทำให้ครูต้องคิดหาวิธีการโน้มน้าวจิตใจของนักเรียนด้วยวิธีการต่างๆ อย่างหลากหลาย และยังได้รับแรงกดดันจากผู้บริหารในการเสนอผลการปฏิบัติกิจกรรม ทั้งที่ภาระงานและการสอนในแต่ละวันก็มีมากพออยู่แล้ว...”

(ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. 6, 21, 30 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

4. ปัญหาการจัดระบบโครงสร้างการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียนวิเคราะห์จากโครงสร้างการบริหารงาน แต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานแผนปฏิบัติการประจำปี บันทึกการปฏิบัติงานของครูเวรประจำวันและการบันทึกการประชุมประจำเดือนของโรงเรียน พบว่า การจัดระบบโครงสร้างพัฒนายังไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์เท่าที่ควร เนื่องจากการแต่งตั้งครูผู้มีหน้าที่บริหารงานกิจกรรมบางคนไม่มี

ความเหมาะสม เพราะไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนากิจกรรม ชาติประสพการณ์ในการดำเนินงานบริหารงานกิจกรรม ครูผู้มีหน้าที่ดำเนินงานกิจกรรมมีความสับสนคลุมเครือในการปฏิบัติงาน รวมถึงกิจกรรมพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนกว้างเกินไป ทำให้ครูผู้สอนต้องคิดหากระบวนการพัฒนากิจกรรมให้เหมาะสมกับวัย อุปนิสัย ความประพฤตินักเรียนบางคนหรือบางกลุ่มอย่างรัดกุม เพื่อป้องกันไม่ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกที่ขัดแย้งต่อการดำเนินกิจกรรม และบางครั้งการปฏิบัติหน้าที่ของครูแต่ละกิจกรรมมีความหละหลวมและผ่านปรนนักเรียนมากเกินไป การรายงานผลไม่ตรงตามความเป็นจริง ดังคำกล่าวที่ว่า

“...การบริหารงานกิจกรรมพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียน ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์เท่าที่ควร ครูผู้ได้รับการแต่งตั้งไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้กำหนด ครูผู้มีหน้าที่ดำเนินงานกิจกรรมมีความสับสนคลุมเครือในการปฏิบัติงาน การรายงานแผนการปฏิบัติงานในแต่ละวันและประจำเดือน ไม่ตรงประเด็นและตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้...”

(ผู้อำนวยการโรงเรียน. 5, 20, 29 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...โครงสร้างการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนมีความชัดเจน แต่ผู้ปฏิบัติไม่สามารถดำเนินกิจกรรมตามเป้าหมายที่วางไว้ได้ตามเจือใจ เนื่องจากขาดการประสานงานของแต่ละฝ่าย การปฏิบัติหน้าที่ของครูแต่ละกิจกรรมมีความหละหลวมและผ่านปรนนักเรียนมากเกินไป การรายงานผลไม่ตรงตามความเป็นจริง ซึ่งสังเกตได้จากพฤติกรรมของนักเรียนบางกลุ่ม...”

(รองผู้อำนวยการโรงเรียน. 5, 20, 29 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...การแต่งตั้งครูผู้มีหน้าที่บริหารงานกิจกรรมบางคนไม่เหมาะสม เนื่องจากไม่ได้มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนากิจกรรม ชาติประสพการณ์ในการดำเนินงานบริหารงานกิจกรรม การรายงานบันทึกผลการปฏิบัติงานทำให้เกิดความขัดแย้งกันระหว่างครูผู้ปฏิบัติงานแต่ละฝ่าย...”

(ตัวแทนหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้. 6, 21, 30 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...การจัดระบบโครงสร้างการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนกว้างเกินไปทำให้ครูผู้สอนต้องคิดกระบวนการพัฒนากิจกรรมให้เหมาะสมกับวัย อุปนิสัย ความประพฤตินักเรียนบางคนหรือบางกลุ่มอย่างรัดกุม เพื่อป้องกันไม่ให้นักเรียนเกิด

ความรู้สึกที่ไม่ดีต่อกิจกรรม การรายงานบางครั้งไม่สามารถรายได้ทุกวันจะต้องสังเกตจากพฤติกรรมนักเรียนก่อนจึงจะสามารถสรุปผลได้ ทำให้ครูผู้สอนเกิดความเครียดในเรื่องของระยะเวลาในการรายงานผลการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละกิจกรรม...”

(ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. 6, 21, 30 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

5. ปัญหาการจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนเอื้อต่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียน ในการวิเคราะห์สภาพปัญหา พบว่า โรงเรียนมีเนื้อเพียงพอในการดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน สามารถที่จะทำป้ายคำขวัญ คติพจน์ ข้อความที่เตือนใจในการเสริมสร้างวินัยตามอาคาร ต้นไม้ และในห้องเรียน แต่ขาดสภาพคล่องในเรื่องของงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมซึ่งควรได้รับการสนับสนุนทั้งทางภาครัฐและเอกชนอย่างเร่งด่วน และยังพบว่า มีปัญหาสภาพของตู้ปกครองที่ออกไปประกอบอาชีพทั้งในและนอกห้องเรียน ไม่มีเวลาในการอบรม ดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิด ปล่อยให้ทำหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนของครูเป็นส่วนใหญ่ จากสภาพการดำเนินงานยังพบว่านักเรียนที่มีปัญหากระทำผิดวินัย ยังมีเจตคติที่ดีในการคิดที่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านวินัยให้เป็นไปในทางที่ดี ครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจึงมีความคาดหวังที่จะต้องจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเสริมสร้างวินัยนักเรียน และอยากให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายปรับปรุงสภาพบริเวณอาคารสถานที่ให้มีความสะอาดร่มรื่นปลอดภัยมากยิ่งขึ้น นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม มีสุขภาพกายดี แต่งตัวสะอาดเรียบร้อย ผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่บุตรหลานดีขึ้น ไม่ตามใจบุตรหลานในทางที่ไม่ถูกต้อง และให้ความสำคัญในกิจกรรมเสริมสร้างวินัยนักเรียนให้มากขึ้น โรงเรียนจะต้องเพิ่มป้ายคติพจน์ คำขวัญป้ายข้อความสำหรับกำหนดแนวทางการปฏิบัติตนตามกฎระเบียบมากขึ้น เพื่อให้นักเรียนเกิดความสำนึกในการปฏิบัติตนที่ดีต่อไป ดังคำกล่าวที่ว่า

“...โรงเรียนมีเนื้อเพียงพอในการดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน สามารถที่จะทำป้ายคำขวัญ คติพจน์ และข้อความที่เตือนใจในการเสริมสร้างวินัยตามอาคาร ต้นไม้ และในห้องเรียน แต่ขาดสภาพคล่องในเรื่องของงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมซึ่งควรได้รับการสนับสนุนทั้งทางภาครัฐและเอกชนอย่างเร่งด่วน...”

(ผู้อำนวยการโรงเรียน. 5, 20, 29 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเอื้อต่อการพัฒนาจัดกิจกรรม เสริมสร้างวินัยนักเรียนเป็นอย่างมาก อยาให้ครูและนักเรียนร่วมมือปรับปรุงสภาพบริเวณ อาคารสถานที่ให้มีความสะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย ช่วยกันเป็นหูเป็นตาสำหรับนักเรียนที่มี ปัญหาทำผิดกฎ ระเบียบของ โรงเรียนมากยิ่งขึ้น เพื่อจะได้เรียกพบเพื่อตักเตือนเป็นรายบุคคล อันจะส่งผลต่อการพัฒนาความมีวินัยของนักเรียนอย่างทั่วถึง...”

(รองผู้อำนวยการโรงเรียน. 5, 20, 29 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...โรงเรียนมีสถานที่ค่อนข้างกว้างขวางเหมาะที่จะดำเนินกิจกรรม เพื่อพัฒนาความมีวินัยนักเรียน แต่ในทางกลับกันทำให้นักเรียนที่ชอบประพฤติปฏิบัติตน ผิดระเบียบของโรงเรียนสามารถหลีกเลี่ยง หลบหนีการดำเนินกิจกรรมออกนอกรั้วบริเวณ โรงเรียนได้อย่างง่ายดาย เพราะไม่สามารถที่จะดูแลได้อย่างทั่วถึง...”

(ตัวแทนหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้. 6, 21, 30 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...ท่านผู้อำนวยการโรงเรียน อยาจะทำป้ายคำขวัญโดยใช้แผ่นผ้า ที่ทันสมัยและทนทานเพื่อให้นักเรียนได้อ่านคำขวัญ คติพจน์ในโรงเรียนได้อย่างทั่วถึงและ สะดวก หากทำได้อย่างที่กล่าวไว้จะเป็นเรื่องที่ดีไม่น้อย แต่เนื่องจากโรงเรียนมีพื้นที่ค่อนข้าง กว้างขวางคงใช้งบประมาณเป็นจำนวนมากพอสมควร...”

(ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. 6, 21, 30 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

6. ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียน จากหลักสูตรสถานศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้ของ ครูผู้สอน หลักฐานการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่า ปัญหาจากการจัดกระบวนการ เรียนรู้ที่ครูผู้สอนเขียนในแผนการจัดการเรียนรู้ มีการเขียนถึงการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนให้ผู้เรียนมีการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านวินัยทุกแผนการเรียนรู้ แต่ไม่เน้นการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ การปฏิบัติจริง การวัดและประเมินผลส่วนมากจะเน้นด้านวิชาการ ในด้านการเสริมสร้างวินัยไม่ค่อยจะมีเท่าที่ควร ครูไม่ใช้ข้อมูลนักเรียนรายบุคคลมาวางแผน ในการจัดการเรียนรู้ และครูมีงานอื่นๆ ที่นอกเหนือกว่างานสอน ความคาดหวังของผู้มี ส่วนเกี่ยวข้องดังนั้นครูควรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการสอนให้มากขึ้น ใช้สื่อ นวัตกรรม และ

เทคโนโลยีใหม่ๆ ใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อจัดประสบการณ์ให้นักเรียนได้เต็มศักยภาพ เน้นการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านวินัยนักเรียนเพิ่มขึ้น เอาใจใส่ดูแลในเวลาสอนอย่างใกล้ชิด ดังคำกล่าวที่ว่า

“...ปัญหาจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนเขียนในแผนการจัดการเรียนรู้ มีการเขียนถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านวินัยทุกแผนการเรียนรู้ แต่ไม่เน้นการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การปฏิบัติจริง การวัดและประเมินผลส่วนมากจะเน้นด้านวิชาการ ในด้านการเสริมสร้างวินัยไม่ค่อยจะมีเท่าที่ควร...”
(ผู้อำนวยการโรงเรียน. 5, 20, 29 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...ครูไม่ใช่ข้อมูลนักเรียนรายบุคคลมาวางแผนในการจัดการเรียนรู้ และครูมีงานอื่นๆ ที่นอกเหนือกว่างานสอน ความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องการให้ครูมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนให้มากขึ้น...”
(รองผู้อำนวยการโรงเรียน. 5, 20, 29 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...ครูไม่นำสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ หรือนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดประสบการณ์ให้นักเรียนได้เต็มศักยภาพ โดยเน้นการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านวินัยนักเรียนเพิ่มขึ้น เอาใจใส่ดูแลในเวลาสอนอย่างใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น...”
(ตัวแทนหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้. 6, 21, 30 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...ผู้บริหารครูพาคูและนักเรียนไปศึกษาดูงาน โรงเรียนที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดี เช่น โรงเรียนที่ประสบผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในด้านต่างๆ จะได้นำมาเป็นแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนมากขึ้น...”
(ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. 6, 21, 30 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

7. ปัญหาการจัดโครงการสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียน จากแผนปฏิบัติการประจำปีและการรายงานผลการปฏิบัติโครงการที่ดำเนินการเสร็จสิ้นของโรงเรียน พบว่า โครงการที่สนับสนุนการเสริมสร้าง การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านวินัยนักเรียนหลายโครงการ เช่น โครงการประชาธิปไตย โครงการสหกรณ์ร้านค้า โครงการวันสำคัญของชาติและศาสนา โครงการกีฬาภายใน โครงการอาหารกลางวัน โครงการพัฒนาและการใช้บริการห้องสมุดมีชีวิต โครงการบริการแนะแนว โครงการพัฒนาหลักสูตรการจัดกระบวนการเรียนรู้และการประเมินผล และโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งเป็นโครงการระยะสั้นก็ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วส่วน โครงการที่ยังเป็นโครงการที่ต้องปฏิบัติตลอดปีโรงเรียนก็ยังคงดำเนินการอยู่ แต่ละโครงการได้เขียนรายละเอียดของกิจกรรม กำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติไว้ การปฏิบัติตามปฏิทินของโครงการทำไม่ได้ทุกขั้นตอน บางกิจกรรมต้องตัดทิ้งไปหรือไม่ก็เลยไม่ปฏิบัติ เนื่องจากสภาพการดำเนินโครงการยังขาดความต่อเนื่อง การจัดกิจกรรมไม่เป็นไปตามปฏิทินที่วางไว้ ไม่ได้ดำเนินการประเมินผลเพื่อที่จะนำผลการประเมินมาใช้งาน ความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการต่างๆ ที่กล่าวว่ามีหลายโครงการที่ประทับใจ และทำดีแล้วก็ให้มีดำเนินการให้ดีขึ้นๆ ไป ส่วนโครงการที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายหรือมีปัญหาอยู่ที่ให้ผู้รับผิดชอบโครงการให้ดำเนินการตามปฏิทินของโครงการในการดำเนินโครงการนั้นให้บรรลุผลตามเป้าหมายให้มากที่สุด ดังคำกล่าวที่ว่า

“...โครงการที่สนับสนุนการเสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียนหลายโครงการ ไม่ว่าจะเป็นโครงการระยะสั้นและโครงการที่จะต้องปฏิบัติทั้งปี เช่น โครงการประชาธิปไตย โครงการสหกรณ์ร้านค้า โครงการวันสำคัญของชาติและศาสนา โครงการกีฬาภายใน โครงการอาหารกลางวัน โครงการพัฒนาและการใช้บริการห้องสมุดมีชีวิต โครงการบริการแนะแนว โครงการพัฒนาหลักสูตรการจัดกระบวนการเรียนรู้และการประเมินผล และโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นและได้ผลเป็นอย่างดี แต่ละโครงการได้เขียนรายละเอียดของกิจกรรม กำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติไว้อย่างชัดเจน แต่ก็ยังมีบางโครงการที่ไม่สามารถทำให้ทันในระยะเวลาที่กำหนดได้จึงตัดทิ้งไป ถือว่าการปฏิบัติกิจกรรมในการพัฒนาบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์เป็นที่น่าพอใจ...”

(ผู้อำนวยการโรงเรียน. 5, 20, 29 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...สภาพการดำเนิน โครงการเท่าที่ดูยังขาดความต่อเนื่อง การจัดกิจกรรม ไม่เป็นไปตามปฏิทินที่ตั้งไว้ ไม่ได้ดำเนินการประเมินผลเพื่อที่จะนำผลการประเมินมาใช้งาน ในอนาคต ความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการต่างๆ ที่กล่าวมามีหลาย โครงการที่ประทับใจและทำดีแล้ว ก็ขอให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดำเนินการเช่นนี้ให้ดีขึ้นๆ ไป ส่วนโครงการที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายหรือมีปัญหาอยู่ก็ให้ผู้รับผิดชอบโครงการดำเนินการตาม ปฏิทินของโครงการในการดำเนิน โครงการนั้นให้บรรลุผลตามเป้าหมายให้มากที่สุด...”

(รองผู้อำนวยการโรงเรียน. 5, 20, 29 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...ถือได้ว่าการจัดกิจกรรมโครงการเพื่อพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน บรรลุผลสัมฤทธิ์ค่อนข้างมาก แม้จะไม่สามารถดำเนินกิจกรรมได้ครบแต่ก็ยังถือว่าการปฏิบัติ ทั้งตัวครูและนักเรียน เป็นไปด้วยความเรียบร้อยสมบูรณ์...”

(ตัวแทนหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้. 6, 21, 30 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...ในฐานะผู้ปฏิบัติกิจกรรมอย่างหนักค่อนข้างประทับใจและพึงพอใจ ทำให้นักเรียนปฏิบัติตนเป็นคนมีระเบียบ วินัย รับผิดชอบ ตรงต่อเวลามากยิ่งขึ้น ซึ่งทำให้ มีกำลังใจในการปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก แม้งานที่กองรออยู่ข้างหน้าหลายอย่างยังไม่ได้ทำเลย ไหนจะสอบ ไหนจะประเมิน วันๆ แทบจะไม่มีเวลาพักเลย กลับบ้านก็มีด่า เสาร์-อาทิตย์ ก็ไม่ได้พักต้องมาทำงานที่โรงเรียนอีก...”

(ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. 6, 21, 30 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

8. ปัญหาความเหมาะสมที่ให้ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างต่อการพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียน พบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้า งานการบริหารบุคคล และครูผู้รับผิดชอบการดำเนินงานการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านวินัยนักเรียน ได้หยิบยกเอาเรื่องปัญหาการปฏิบัติตนของครูเพื่อเป็นแบบอย่าง และ การแสดงเจตคติที่ดีต่อนักเรียนขึ้นมาปรึกษาหารือในที่ประชุม แต่ไม่ทุกครั้งที่มีการประชุม คือประมาณ 6 ใน 10 ครั้ง ครูมีการแสดงความคิดเห็นและร่วมกันกำหนดแนวทางการปฏิบัติ ตนเอาไว้เพื่อปฏิบัติจากสภาพการดำเนินงานที่ผ่านมาก่อให้เกิดปัญหา คือ ครูสอนไม่ครบชั้น ครูต้องไปราชการ เข้าอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาตนเอง ไปร่วมงานในชุมชนหรือหน่วยงานอื่น ความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากการวิเคราะห์พบว่า ครูเป็นแบบอย่างที่ดีอยู่แล้ว

การร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานอื่นๆ ก็สำคัญ ดังนั้นหากว่าครูคนไหนไม่สามารถเข้าสอน
ในรายวิชาหรือเข้าร่วมกิจกรรมได้ ก็ให้จัดหาครูคนอื่นเข้าสอนหรือร่วมกิจกรรมแทน
ดังคำกล่าวที่ว่า

“...ครูเป็นแบบอย่างที่ดีอยู่แล้ว การร่วมกิจกรรมกับนักเรียนครูก็ปฏิบัติ
ร่วมกับนักเรียนเสมอมา แต่จะใช้คำว่าต้องเป็นแบบอย่างทั้งหมดคงไม่ได้ เพราะบางครั้ง
ครูก็ไม่สามารถที่จะเข้าร่วมกิจกรรมโครงการได้หรือไม่สามารถเข้าสอนในบางชั่วโมงได้
เนื่องจากจะต้องไปประชุมหรือสัมมนาทางวิชาการเพื่อพัฒนาหรือยกระดับการบริหารงาน
ของโรงเรียน...”

(ผู้อำนวยการโรงเรียน. 5, 20, 29 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...ครูไม่สามารถเป็นแบบอย่างนักเรียนได้หมดในทุกๆ เรื่องหรือ
เพราะครูจะต้องมีการความรับผิดชอบมากกว่านักเรียน เช่น ก่อนเข้าห้องเรียนจะต้อง
ตรวจตราความเรียบร้อยบริเวณอาคารเรียน บางครั้งมีการประชุมด่วน หรือจะต้องออกไป
ติดต่อราชการนอกสถานที่กับหน่วยงานอื่น ทำให้ครูไม่สามารถเข้าห้องสอนได้ตามปกติ
มาสายบ้าง แต่สิ่งเหล่านี้ไม่ใช่เป็นแบบอย่างที่ไม่ดีแก่นักเรียน เพราะครูได้บอกถึงความจำเป็น
แก่นักเรียนไว้ล่วงหน้าอยู่แล้ว...”

(รองผู้อำนวยการโรงเรียน. 5, 20, 29 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...ครูทุกคนสอนหรือทำกิจกรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียนอยู่แล้ว
แต่นักเรียนไม่ค่อยทำตาม ชอบทำตามสื่อโทรทัศน์ ทำตามที่ครูสอนก็ทำแก่นิดหน่อย
แต่จะเอาแบบอย่างที่ไม่ดีจากนักแสดงเสียมากกว่า...”

(ตัวแทนหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้. 6, 21, 30 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...เพราะคำว่าเป็นแบบอย่างที่ดีนี้แหละทำให้ต้องเหนื่อยมากขึ้น ทุกวันนี้
จะทำอะไรจะต้องระมัดระวังไม่ให้นักเรียนเห็นข้อบกพร่องของตน การทำหน้าที่สอน
อยู่ทุกวันไหนจะต้องเตรียมการสอนอย่างรอบคอบ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ในรายวิชาที่สอนแล้ว
ยังจะต้องสอดแทรกความรู้รอบตัวที่ทันต่อเหตุการณ์บ้านเมืองปัจจุบัน เพื่อให้นักเรียนรู้จักคิด
วิเคราะห์ แยกแยะสิ่งถูกหรือผิด เพื่อนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้...”

(ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. 6, 21, 30 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

9. ปัญหาความเหมาะสมของการใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียน นักศึกษา พุทธศักราช 2548 จากการบันทึกการลงโทษนักเรียนที่กระทำผิดกฎ ข้อบังคับ ระเบียบและแนวทางปฏิบัติที่ทางโรงเรียนกำหนดขึ้น พบว่าในการดำเนินการลงโทษนักเรียนส่วนใหญ่ จะเป็นการตักเตือนและการทำทัณฑ์บน ส่วนการตัดคะแนนความประพฤติและการให้ทำกิจกรรมเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนั้น โรงเรียนไม่เคยได้ดำเนินการ โดยเฉพาะการตัดคะแนนความประพฤตินั้น โรงเรียนไม่ได้กำหนดเป็นข้อบังคับให้เป็นระเบียบควบคุมซึ่งจะมีผลต่อการวัดและประเมินผลปลายปี การลงโทษนักเรียนของครูไม่เด็ดขาด ครูละเลย และเหนือหน่ยต่อการที่จะใช้ระเบียบควบคุมนักเรียนและลงโทษนักเรียนที่กระทำผิดวินัย นักเรียนไม่เกรงกลัวต่อบทลงโทษ นักเรียนจึงกระทำผิดวินัยมากขึ้น ปัญหาการดำเนินการที่ผ่านมา มีการยืดหยุ่นมากเกินไป การทำงานตามระเบียบมีความหย่อนยาน ไม่มีความสม่ำเสมอ นักเรียนไม่เกิดความยำเกรง ในมาตรการลงโทษของโรงเรียน ครูไม่สามารถควบคุมให้อยู่ในระเบียบวินัยได้ ครูปล่อยปละละเลยนักเรียนจึงทำผิดวินัยมากขึ้น ความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียน นักศึกษา พุทธศักราช 2548 มีจุดมุ่งหมายใช้ในการจูงใจให้นักเรียน นักศึกษาให้เกิดความสำนึกในการมีวินัยในตนเอง อันที่จะปฏิบัติตนให้เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน ให้เกิดการเรียนรู้ในกระบวนการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเป็นสุข โดยไม่มีการเข่นหมิ่นเหมือนอย่างที่เคยเป็นมาในอดีต แต่จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของ โรงเรียนยังประมาทขัดแย้งกับแนวทางของการใช้ระเบียบนี้ กล่าวคือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความต้องการให้ลงโทษซึ่งการเข่นหมิ่นด้วยไม้เรียวอยู่บ้างเพื่อที่จะให้นักเรียนได้เรียนรู้ว่าถ้าทำผิดที่รุนแรงและทำผิดซ้ำบ่อยครั้ง จะต้องถูกทำโทษที่หนักขึ้นเป็นเงาตามตัวเพื่อให้รู้จักเข็ดหลาบ แต่ความคาดหวังที่ว่านี้ก็ยังไม่รุนแรงเกินกว่าเหตุ อย่างไรก็ตามทางโรงเรียนก็ไม่สามารถที่จะทำได้เพราะเป็นการกระทำที่ผิดระเบียบกฎหมาย ดังคำกล่าวที่ว่า

“...การดำเนินการลงโทษนักเรียนส่วนใหญ่จะเป็นการตักเตือนและการทำทัณฑ์บน ส่วนการตัดคะแนนความประพฤติ และการให้ทำกิจกรรมเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนั้น โรงเรียนไม่เคยได้ดำเนินการ โดยเฉพาะการตัดคะแนนความประพฤติ โรงเรียนไม่ได้กำหนดเป็นข้อบังคับหรือเป็นระเบียบควบคุม เพราะจะทำให้มีผลต่อการวัดผลและการประเมินผลปลายปีของนักเรียน และครูก็ไม่มี ความเด็ดขาดในการลงโทษนักเรียน ครูละเลย และเหนือหน่ยต่อการที่จะใช้ระเบียบควบคุมนักเรียน และลงโทษนักเรียน

ที่กระทำผิดวินัย นักเรียนไม่เกรงกลัวต่อการลงโทษโดยไม่ใช้ความรุนแรง บทลงโทษตั้งแต่
กระทรวงศึกษาธิการได้ออกระเบียบให้ยกเลิกการลงโทษด้วยความรุนแรง ปี 2548 นักเรียน
จึงกระทำผิดวินัยมากขึ้น ปัญหาการดำเนินการที่ผ่านมาคงใช้แค่การยึดหุ่นในการลงโทษ
นักเรียนที่ทำผิดเท่านั้น...”

(ผู้อำนวยการโรงเรียน. 5, 20, 29 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...ทุกวันนี้ นักเรียนไม่เกิดความยำเกรงในมาตรการลงโทษของโรงเรียน
ครูไม่สามารถควบคุมให้อยู่ในระเบียบวินัยได้ทั้งหมด ครูปล่อยปะละเลยนักเรียนจึงทำผิดวินัย
มากขึ้น ความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการ
ลงโทษนักเรียนนักศึกษา พุทธศักราช 2548 มีจุดมุ่งหมายใช้ในการจูงใจให้นักเรียน นักศึกษา
เกิดความสำนึกในการมีวินัยในตนเอง เพื่อสามารถปฏิบัติตนให้เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน
ให้เกิดการเรียนรู้และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข โดยไม่มีการเฆี่ยนตีเหมือนอย่างที่เคย
เป็นมาในอดีต แต่ดูเหมือนจะทำให้ นักเรียนไม่เคารพในระเบียบและวินัยมากขึ้นกว่าเดิม...”

(รองผู้อำนวยการโรงเรียน. 5, 20, 29 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียน ปี 2548
ไม่ให้มีการเฆี่ยนตี ทำให้นักเรียนไม่รู้สึกรำคาญเกรงกลัว ทำผิดวินัยมากขึ้น เมื่อมีการลงโทษ
ดังกล่าวผู้ปกครองหรือตัวนักเรียนจะเรียกร้องสิทธิอะอะจะฟ้องร้องครู จนทำให้ครูรู้สึก
เบื่อหน่าย ไม่อยากสนใจทำโทษกับนักเรียนที่ทำตัวผิดระเบียบและวินัยซ้ำซากเหล่านี้...”

(ตัวแทนหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้. 6, 21, 30 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...อยากให้ผู้ปกครองดูแลดูแลน้อยเวลาอยู่บ้านกับโรงเรียนแตกต่างกัน แต่ก็
อย่างว่านะพ่อ แม่ ต้องทำงานตั้งแต่เช้าจนค่ำจะดูแลลูกตอนไหน ทำให้พ่อแม่ไม่รู้ว่าลูกหลาน
ของตนเองมีพฤติกรรมอย่างไรเมื่ออยู่นอกบ้าน...”

(ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. 6, 21, 30 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

10. ความคาดหวังและแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ด้านความมีวินัยของนักเรียน พบว่า โรงเรียนจะต้องส่งเสริมระบบการดำเนินการด้านวินัย
นักเรียนที่เข้มแข็ง เป็นระบบโครงสร้างที่เกิดจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของทุกฝ่ายร่วมกันพัฒนา

อย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้โรงเรียนสามารถพัฒนางานคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ด้านวินัยนักเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูในโรงเรียนทุกคนควรมีการประสานงานกัน
ในการปฏิบัติงาน ร่วมแรงร่วมใจวางแผน วางระบบ โครงสร้างการเสริมสร้างวินัยนักเรียน
แล้วร่วมกันพัฒนาปรับปรุงวิธีการในการดำเนินกิจกรรม จัดทำคู่มือเอกสารการดำเนินการ
เพื่อความเข้าใจในภาระงานที่ทำและกำหนดแผนร่วมกันอย่างเป็นระบบ ดังคำกล่าวที่ว่า
“...ต้องการให้โรงเรียนมีระบบการดำเนินการด้านวินัยนักเรียนที่เข้มแข็ง
เป็นระบบ โครงสร้างที่เกิดจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของทุกฝ่ายร่วมกันพัฒนาอย่างจริงจังและ
ต่อเนื่อง เพื่อให้โรงเรียนสามารถพัฒนางานคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านวินัยนักเรียน
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ...”

(ผู้อำนวยการโรงเรียน. 5, 20, 29 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...ครูในโรงเรียนทุกคนควรร่วมแรงร่วมใจกันวางแผน วางระบบ
โครงสร้างการเสริมสร้างวินัยนักเรียน แล้วร่วมกันพัฒนาปรับปรุงวิธีการในการดำเนิน
กิจกรรม จัดทำคู่มือเอกสารการดำเนินการเพื่อความเข้าใจในภาระงานที่ทำและกำหนดร่วมกัน
อย่างเป็นระบบ ไม่ควรคิดว่าเป็นหน้าที่ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง...”

(รองผู้อำนวยการโรงเรียน. 5, 20, 29 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...เป็นสิ่งที่โรงเรียนควรคำนึงถึงเป็นลำดับต้นๆ อยู่แล้ว เพราะหาก
นักเรียนมีวินัย รู้จักรักษาเวลา เป็นคนมีระเบียบวินัย ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของโรงเรียน
อย่างเคร่งครัด มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมาย ประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี
เป็นแบบอย่างแก่เพื่อนๆ จะส่งผลให้เป็นบุคคลน่าเชื่อถือในสังคมต่อไป...”

(ตัวแทนหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้. 6, 21, 30 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...ที่พร่ำสอนลูกศิษย์อยู่ทุกวันนี่ก็เพื่อต้องการให้เขาเป็นคนดี มีระเบียบ
วินัยในตนเอง ทำตนให้ถูกต้องตามกฎ ระเบียบของโรงเรียน และสังคม มีความรู้ มีความ
รับผิดชอบ มีความตรงต่อเวลา มีจิตสำนึกที่ดีในการดำรงตน ซึ่งหากเขาทำได้ก็จะสามารถ
ส่งเสริมการใช้ชีวิตประจำวันอย่างมีความสุขความเจริญต่อไป...”

(ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. 6, 21, 30 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

11. ความเห็นต่อการจัดระบบโครงสร้างการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความมีวินัยของนักเรียน พบว่า บุคลากร โรงเรียนทุกคนมีการวางแผนนโยบายการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียนค่อนข้างดีและรัดกุม ครูทุกคนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ทำให้กิจกรรมโครงการนี้บรรลุตามวัตถุประสงค์ นักเรียนส่วนใหญ่ได้ปฏิบัติกิจกรรมโครงการที่โรงเรียนจัดทำขึ้น ทำให้นักเรียนประพฤติตนเป็นคนมีระเบียบ มีวินัยมากยิ่งขึ้น เป็นคนมีความตรงต่อเวลา แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน ส่งงานตรงตามเวลาที่ครูมอบหมาย มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ตักขึ้น ซึ่งเป็นความภาคภูมิใจของครูทุกคน แต่พบว่านักเรียนบางคนและบางกลุ่มที่พยายามต่อต้าน ทำตนเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีและไม่ยอมปฏิบัติหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใดๆ เลย ซึ่งครูได้เชิญผู้ปกครองมาพบและทำการตักเตือนเป็นรายบุคคลต่อไป ดังคำกล่าวที่ว่า

“...มีการวางแผนนโยบายการปฏิบัติงานค่อนข้างดีและรัดกุม ครูทุกคนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ทำให้โครงการกิจกรรมบรรลุตามวัตถุประสงค์ นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองไปในทิศทางที่ดีเป็นคนมีวินัยในตัวเอง และปฏิบัติตนถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน อยู่ในโอวาทของครู อันจะนำไปสู่การเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในสังคม ภายภาคหน้า ซึ่งเป็นความคาดหวังสูงสุดของบรรดาครูอยู่แล้ว...”

(ผู้อำนวยการโรงเรียน. 5, 20, 29 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...การทำงานร่วมกันของผู้บริหารและครูทุกฝ่ายทำกันอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทุ่มเทแรงกายแรงใจเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่วางไว้ และก็เป็นสิ่งที่ตั้งใจ นักเรียนส่วนใหญ่หลังจากได้ปฏิบัติกิจกรรมโครงการที่โรงเรียนจัดทำขึ้น ทำให้นักเรียนมีการพัฒนาตนเองเป็นคนมีระเบียบ มีวินัยในตนเองมากยิ่งขึ้น เป็นคนมีความตรงต่อเวลา แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน ส่งงานตรงตามเวลาที่ครูมอบหมาย มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของตนเองดีขึ้น เป็นความภาคภูมิใจของครูทุกคน...”

(รองผู้อำนวยการโรงเรียน. 5, 20, 29 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...ค่อนข้างพอใจเป็นอย่างมากที่เห็นลูกศิษย์ของตนพัฒนาตนเองไปในทิศทางที่ดี มีวินัยมากขึ้น รู้จักรับผิดชอบต่อเวลา แต่งกายถูกต้องตามระเบียบ ส่งงานตามกำหนด ก็รู้สึกภาคภูมิใจ แต่ก็รู้สึกหนักใจกับนักเรียนบางคนที่ทำตนต่อต้านครู ทำตน

เป็นแบบอย่างที่ไม่ดีและไม่ยอมปฏิบัติหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใดๆ เลย ซึ่งจะต้อง
เชิญผู้ปกครองมาพบและทำการตักเตือนเป็นรายบุคคลต่อไป...”

(ตัวแทนหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้. 6, 21, 30 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...จากการทำงานและดำเนินกิจกรรมโครงการที่ผ่านมาอย่างเห็นเด่นชัด
รู้สึกว่าคุณค่าแก่การทุ่มแรงกายแรงใจในการพรีสอนให้นักเรียนเป็นคนดี มีวินัยต่อตนเองและ
สังคม สังเกตได้จากนักเรียนเข้าห้องเรียนหรือทำกิจกรรมต่างๆ ตรงตามเวลา แต่งกายสะอาด
เรียบร้อยถูกระเบียบโรงเรียน ส่งงานที่ได้มอบหมายให้ทุกครั้ง ส่วนนักเรียนบางคนที่ยังมี
พฤติกรรมเกรงไม่มีการเปลี่ยนแปลงอะไร คงจะต้องใช้กฎหรือมาตรการอื่นๆ ต่อไป...”

(ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. 6, 21, 30 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

12. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ พบว่า ในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ด้านความมีวินัยของนักเรียน จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น โครงสร้างกิจกรรม
ที่จะเสริมสร้างและสนับสนุนด้านวินัย สถานที่ งบประมาณ ความร่วมมือของบุคลากร
ในโรงเรียน ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม และสำคัญอย่างยิ่งคือ ตัวนักเรียนเอง โดยจะต้อง
ศึกษาพื้นฐานที่มาของนักเรียนว่ามีวินัยหรือขาดวินัยมาจากสาเหตุอะไร ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว
สิ่งแวดล้อม สื่อต่างๆ เพื่อน แล้วนำประเด็นปัญหาวิเคราะห์เพื่อสร้างกระบวนการ
ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเหล่านั้น จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาด้านวินัยของตัวนักเรียนได้ตรงจุด
ซึ่งการเสริมสร้างวินัยนักเรียนเป็นเรื่องที่ครูทุกสถานศึกษาได้พยายามแก้ไขมาตั้งแต่อดีต
แต่ยังไม่สามารถที่ทำให้ปัญหาเหล่านี้บรรลุลดอุปสรรคเท่าที่ควร เนื่องจากปัจจุบันสื่อ
ได้โหมกระหน่ำสร้างแนวคิดและค่านิยมที่ผิด ทำให้นักเรียนนำมาเป็นแบบอย่าง
โดยไม่คำนึงถึงขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีของคนปฏิบัติมาตั้งแต่โบราณ ทำให้นักเรียน
ขาดคุณธรรมและจริยธรรม และประการสำคัญคือ ผู้ปกครองซึ่งอ้างว่ามีภาระหน้าที่จะต้องไป
ทำมาหากินเพื่อเลี้ยงดูบุตรหลานนอกบ้าน ขาดการเอาใจใส่บุตรหลานอย่างใกล้ชิด ไม่ให้
การอบรมบ่มนิสัยที่ดีแก่บุตรหลาน ปลดปล่อยเป็นของครู ซึ่งก็ไปได้ยากที่จะสามารถแก้ไข
ปัญหาในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีได้ ดังนั้นผู้ปกครองควรช่วยกันดูแลบุตร
หลานอย่างใกล้ชิด อบรมเสริมสร้างวินัย ความรู้ คุณธรรม และจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง
แล้วทางโรงเรียนจะสานต่อเสริมแรงเป็นการต่อยอด เพื่อให้นักเรียนเป็นคนดี มีวินัย
มีคุณธรรม และจริยธรรมต่อไป ดังคำกล่าวที่ว่า

“...ในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียน จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น โครงสร้างกิจกรรมที่จะเสริมสร้างและสนับสนุนด้านวินัย สถานที่ งบประมาณ ความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียน ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม และสำคัญอย่างยิ่งคือ ตัวนักเรียนเอง จะต้องศึกษาพื้นฐานที่มาของนักเรียนว่ามีวินัยหรือขาดวินัยมาจากสาเหตุอะไร ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว สิ่งแวดล้อม สื่อต่างๆ เพื่อน แล้วนำประเด็นปัญหาวิเคราะห์เพื่อสร้างกระบวนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเหล่านั้น จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาด้านวินัยของตัวนักเรียนได้ตรงจุด...”

(ผู้อำนวยการโรงเรียน. 5, 20, 29 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...การเสริมสร้างวินัยนักเรียนเป็นเรื่องที่ครูทุกสถานศึกษาได้พยายามแก้ไขมาตั้งแต่อดีต แต่ก็ยังไม่สามารถที่ทำให้ปัญหาเหล่านี้บรรลุลตามวัตถุประสงค์ได้ เนื่องจากปัจจุบันสื่อซึ่งโหมกระหน่ำสร้างแนวคิด ค่านิยม เป็นแบบอย่างที่ดีๆ ทำให้นักเรียนนำมาเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีตามมา โดยไม่คำนึงถึงขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีของคน ที่ปฏิบัติมาตั้งแต่อดีต และที่สำคัญผู้ปกครองซึ่งอ้างว่ามีภาระหน้าที่จะต้องไปทำมาหากิน เพื่อนำเงินมาเลี้ยงครอบครัว ไม่มีเวลาให้บุตรหลาน ปล่อยหน้าที่นี้ให้เป็นของครู ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ผิดอย่างมาก แบบอย่างปฐมภูมิแท้จริงคือครอบครัว ถ้าพ่อแม่ช่วยกันดูแล อบรม บ่มนิสัยบุตรหลานอย่างใกล้ชิดจากบ้าน เขาจะต้องเป็นคนดีมีวินัยและสามารถปฏิบัติตนได้ดี ทั้งในโรงเรียนและในสังคมภายนอก ดังนั้นผู้ที่จะช่วยแก้ไขปัญหาด้านนี้เป็นลำดับแรกคือ พ่อแม่ควรช่วยกันดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิด อบรมเสริมสร้างวินัย ความรู้ คุณธรรม อย่างต่อเนื่อง แล้วทางโรงเรียนจะสานต่อเสริมแรงเป็นการต่อยอด เพื่อให้นักเรียนเป็นคนดี มีวินัย มีคุณธรรม และจริยธรรมในสังคมต่อไป...”

(รองผู้อำนวยการโรงเรียน. 5, 20, 29 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...ทุกวันนี้ นักเรียนไม่ค่อยเชื่อฟังครูเท่ากับที่วี อินเตอร์เน็ตหรือเพื่อนๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นปัญหาอย่างมากในการอบรมสั่งสอนนักเรียน อีกทั้งการออกกระเบียบของกระทรวงศึกษาในการลงโทษนักเรียน โดยไม่ให้ใช้ความรุนแรงตั้งแต่ปี 2548 เป็นต้นมา ทำให้นักเรียนยิ่งรู้สึกว่าตนเองไม่ต้องกลัวครู มาเรียนหนังสือเพื่อให้ได้วุฒิบัตรเท่านั้น ไม่ได้คำนึงถึงการเสริมสร้างวินัย คุณธรรม จริยธรรมที่ดีให้เกิดขึ้นกับตนเองเพื่อจะนำไปปฏิบัติ ส่งเสริมให้ตนเป็นคนดีในสังคมภายภาคหน้า แต่การมาเรียนในปัจจุบันซึ่งเปรียบเสมือน

มาหาความสนุกสนาน ได้มีเพื่อน ได้ออกจากบ้าน และได้ขอเงินพ่อแม่มาใช้จ่ายอย่างสบาย
เสียมากกว่า ซึ่งจะมีนักเรียนจำนวนไม่มากนักที่จะประพฤติปฏิบัติตนดีทั้งในบ้าน โรงเรียน
สังคม และคิดถึงอนาคตที่ดีของตนเอง ดังนั้นปัญหาเหล่านี้จะต้องได้รับการพิจารณาปรับปรุง
และร่วมมือกันทุกฝ่ายอย่างเร่งด่วน จึงจะสามารถจัดปัญหานี้ได้...”

(ตัวแทนหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้. 6, 21, 30 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...จากการดำเนินกิจกรรม โครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ด้านความมีวินัยของนักเรียนที่ผ่านมานั้นสามารถแก้ไขปัญหาความมีวินัยนักเรียนได้ในระดับ
เป็นที่น่าพอใจ หลักสำคัญที่จะต้องคำนึงถึงคือ การสังเกตนักเรียนที่มีพฤติกรรมขาดระเบียบ
วินัยที่แสดงออกในโรงเรียน แล้วค่อยสอบถามถึงอุปนิสัย ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนคน
นั้นจากเพื่อนๆ จึงเรียกพบเป็นรายบุคคล เพื่อพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เริ่มป้อนข้อมูล
ที่เป็นข้อคิดที่ดีให้นักเรียนได้นำกลับไปขบคิด แล้วจึงเริ่มนำนักเรียนเข้าสู่กิจกรรมโครงการ
เพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่ดีส่งผลต่อการสร้างเสริมวินัยให้ตนเอง ขณะเดียวกันจะต้องคอยให้
กำลังใจและให้ความสำคัญสำหรับเขาเป็นพิเศษให้เขามีความรู้สึกว่า ครูเป็นเสมือนเพื่อนหรือ
พี่เลี้ยงที่เขาไว้วางใจได้ สามารถระบายความรู้สึกให้ฟังได้ทุกเรื่องราว เขาจะเริ่มแสดงให้เห็น
ว่าเขาสามารถที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทิศทางที่ดีให้ครูเห็น ซึ่งจะเกิดจากความสมัคร
ใจที่เขาต้องการปรับเปลี่ยนเพื่อคนที่เขาเคารพ จึงจะทำให้เขานำไปปฏิบัติได้อย่างถาวรได้...”

(ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. 6, 21, 30 มีนาคม 2555 : สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์บุคลากร โรงเรียนต้นแบบทั้ง 3 โรงเรียน ผู้วิจัยสรุปผลได้ว่า
สภาพที่เป็นอยู่โรงเรียนต้นแบบมีการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านวินัยนักเรียน
มีความเป็นรูปธรรม ครอบคลุมตามภารกิจที่กำหนดในโครงสร้างการบริหารจัดการของ
โรงเรียนครบทุกภารกิจ ผู้บริหาร ครูผู้สอนให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
ถึงแม้จะพบว่ามีปัญหาด้านระบบการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านวินัยนักเรียน
ยังขาดความเชื่อมโยงกับผู้ปกครองนักเรียน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน
ให้เข้ามามีส่วนร่วมในระบบการพัฒนา ทำให้ประสิทธิภาพในการกำหนดเป้าหมายไม่สมบูรณ์
เท่าที่ควร และปัญหาครูใช้สื่อการเรียนการสอน นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญา
ท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ด้านวินัยมีน้อย โครงการในแผนปฏิบัติการประจำปีมีส่วน
สนับสนุนการพัฒนาซึ่งขาดการดำเนินการปฏิบัติตามปฏิทินอย่างต่อเนื่อง นักเรียนไม่เกรงกลัว

คํอบทลงโทษตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียน นักศึกษา พุทธศักราช 2548 ทำให้ครูเหนื่อยหน่าย ละเลยต่อการเข้มงวดในการลงโทษนักเรียน ทำให้ นักเรียนบางคนหรือบางกลุ่มยังกระทำผิดวินัยเหมือนเดิม แต่อย่างไรก็ตามยังพบว่า การพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ การดำเนิน กิจกรรมโครงการเสริมสร้างวินัย ทำให้นักเรียนส่วนใหญ่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทำให้เป็น คนมีวินัยตรงต่อเวลา แต่งกายถูกระเบียบโรงเรียน มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย มากยิ่งขึ้น ถือเป็นความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมโครงการในครั้งนี้เป็นอย่างมาก

3. สัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ และร่างแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความมีวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

3.1 สัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ หลังจากผู้วิจัยและครูกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ไปศึกษา ดูงานโรงเรียนต้นแบบ 3 โรงเรียน ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้จัดสัมมนาวิชาการ ณ หอประชุมโรงเรียนปอพานพิทยาคมรัชมังคลาภิเษก ในวันที่ 7-8 เมษายน พ.ศ. 2555 เวลา 09.00 น. - 16.00 น. ได้นำผลจากการศึกษาดูงานมารวมกันสรุป และหารือเพื่อเฟ้นหา ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบร่างแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความมีวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตรวจสอบความเหมาะสมเครื่องมือ ในการพัฒนา และความเป็นไปได้ถึงประสิทธิภาพกระบวนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ การพัฒนา ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้เชิญผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จำนวน 5 คน และโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 5 คน (ดังรายชื่อ ภาคผนวก ก) อย่างไม่เป็นทางการ ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์ในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนใน โรงเรียนที่ท่าน เป็นผู้บริหารมาแล้ว ร่วมเฟ้นหาผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้าน การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์นักเรียน และร่วมร่างแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะ อันพึงประสงค์นักเรียน โดยผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสัมมนาให้ทุกฝ่ายทราบ โดยละเอียด ถึงผลสรุปที่ได้จากการศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ และร่วมกันเสนอชื่อ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ร่วมสัมมนาต่างแสดงความคิดเห็นตรงกันและได้ข้อสรุปร่วมกันว่า ผู้เชี่ยวชาญ ควรจะเป็นผู้มีประสบการณ์และเชี่ยวชาญในเรื่องของการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นนักวิชาการหรือศึกษานิเทศก์ระดับ 9 หรือมีตำแหน่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานด้านการ ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นผู้ที่มีความรู้และเชี่ยวชาญในเรื่องของการวัดผลและ ประเมินผล ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา และนักวิชาการในหน่วยงานทาง

การศึกษา ที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาเอก ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา และเป็นนักบริหารในระดับกระทรวง หรือเคยเป็นผู้ตรวจราชการของกระทรวงศึกษาธิการ หรือปัจจุบันต้องเป็นผู้บริหารสถานศึกษาระดับ 9 ขึ้นไป จึงได้มีมติเสนอรายชื่อแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ได้แก่ 1) ดร.นิคม ชมพูหลง ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ วิทยาลัยฐานะเชี่ยวชาญ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา ตำบลแวงน่าง และตำบลท่าสองคอน จังหวัดมหาสารคาม 2) ดร.อุกฤษฏ์ ชำนาญไพร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านไผ่ ประถมศึกษา อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น 3) ดร.อวยชัย วัฒนา ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 4) นายพิศิษฐ์ วรรณศรี ตำแหน่ง ผู้แทนครูสภา อนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (อ.ก.ค.ศ.) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียน วาปีปทุม อำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม และ 5) ดร.องค์กร อมรศิรินันท์ ตำแหน่ง เลขานุการครูสภา ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัย ติดตามและประเมินผล (กวป.) ซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตรงตามที่ได้กำหนดไว้ ที่ประชุมจึงตกลงร่วมกันอย่างเป็นทางการพัฒนาคุณลักษณะ แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน เป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาร่างแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปอพานพิทยาคม รัชมง์คลาภิเษก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ตรวจสอบความเหมาะสมเครื่องมือในการพัฒนา และความเป็นไปได้ถึงประสิทธิภาพการดำเนินงาน ตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ครั้งนี้

3.2 ร่างแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในวันที่ 7-8 เมษายน พ.ศ. 2555 เวลา 09.00 น. - 16.00 น. ณ หอประชุมโรงเรียนปอพานพิทยาคม รัชมง์คลาภิเษก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัยประกอบด้วย รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มงานบริหารกิจกรรมนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จำนวน 5 คน และโรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 5 คน ร่วมกันร่างแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปอพานพิทยาคม รัชมง์คลาภิเษก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยได้ร่วมกันวิเคราะห์แนวปฏิบัติในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

8 ตัวชี้วัด 48 พฤติกรรมบ่งชี้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และทำความเข้าใจถึงสภาพปัญหาของโรงเรียนปอพานพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก ที่ได้จากการพูดคุย และสังเกตพฤติกรรมนักเรียนจากครูในโรงเรียนและผู้ปกครอง ตลอดทั้ง การรายงานผลการจัดคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในปีการศึกษา 2554 โดยสรุปว่า ผลกระทบต่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนปอพานพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก โดยรวมคือ ปัญหาที่นักเรียนนักเรียนขาดวินัยด้านการตรงต่อเวลา ด้านการแต่งกาย และวินัยต่อหน้าที่ที่ครูมอบหมาย และทุกคนเต็มใจที่จะให้ความร่วมมือ ในการพัฒนานักเรียนในกลุ่มเป้าหมาย คือนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งหมด ที่ประชุม ได้ร่วมกันทำความเข้าใจปัญหาที่ขาดวินัย มีความเห็นสอดคล้องกันเพื่อกำหนด กลยุทธ์ที่ใช้ในการดำเนินงาน โดยมีความตั้งใจ กระตือรือร้นที่จะร่วมมือในการแก้ไขปัญห และร่วมกันพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย จึงได้นำโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัย ของนักเรียน ที่ได้จากการศึกษาโรงเรียนต้นแบบทั้ง 3 โรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับตัวชี้วัด พฤติกรรมบ่งชี้ และกิจกรรมการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาเป็นแนวทางกำหนด ยุทธศาสตร์ในการพัฒนานักเรียนโรงเรียนปอพานพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก จำนวน 3 พฤติกรรมบ่งชี้ คือ ความมีวินัยด้านการตรงต่อเวลา ด้านการแต่งกาย และด้านความมีวินัย ต่อหน้าที่ที่ครูมอบหมาย และได้ร่วมกันกำหนดกิจกรรมที่จะนำมาพัฒนา และสามารถวัดและ ประเมินผลการดำเนินงานให้สอดคล้องกับพฤติกรรมขาดความมีวินัยของนักเรียนมากที่สุด ได้ทั้งหมด 10 โครงการ 50 กิจกรรม ซึ่งแต่ละกิจกรรมมีความสอดคล้องกับพฤติกรรมบ่งชี้ ความมีวินัยด้านการตรงต่อเวลา จำนวน 7 กิจกรรม ความมีวินัยด้านการแต่งกาย จำนวน 6 กิจกรรม และความมีวินัยต่อหน้าที่ที่ครูมอบหมาย จำนวน 37 กิจกรรม ผลปรากฏ ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 กำหนดแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ่อพานพิทยาคม

รัชมังคลาภิเษก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

พฤติกรรมบ่งชี้	โครงการ	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินการ
1. ด้านการตรงต่อเวลา	อบรมหน้าเสาธง ส่งเสริมการตรงต่อเวลา ส่งเสริมการตรงต่อเวลา ส่งเสริมการตรงต่อเวลา ส่งเสริมการสนใจกิจกรรม การเรียน ส่งเสริมการตรงต่อเวลา ส่งเสริมการทำความสะอาด ห้องเรียน	ครบคณฺฑทุกกิจกรรม เข้าเรียนตรงตามตารางเรียน ส่งงานที่ครูมอบหมายตาม กำหนดเวลา เข้าแถวเคารพธงชาติทุกวัน ร่วมกิจกรรมของโรงเรียนตาม กำหนดเวลา เข้าห้องเรียนตรงเวลา ทำเวรตามที่ได้รับมอบหมาย	ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ครูประจำชั้น ครูประจำชั้น กลุ่มงานบริหารกิจกรรม นักเรียน ครูประจำชั้น ครูประจำชั้น ครูประจำชั้น	ทุกเช้าหน้าเสาธง วันอังคารสัปดาห์ที่ 1, 3 ของเดือน วันอังคารสัปดาห์ที่ 1, 3 ของเดือน วันอังคารสัปดาห์ที่ 1, 3 ของเดือน ชั่วโมงกิจกรรมของ ทุกสัปดาห์ วันอังคารสัปดาห์ที่ 1, 3 ของเดือน วันพุธก่อนเรียนสัปดาห์ที่ 2, 4 ของเดือน

พฤติกรรมบ่งชี้	โครงการ	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินการ
	ส่งเสริมการตรงต่อเวลา	มาถึงโรงเรียนไม่เคยสาย	ครูประจำชั้น	วันอังคารที่ 1, 3 ของเดือน
2. ด้านการแต่งกาย	ส่งเสริมรณรงค์การแต่งกาย	ทรงผมของถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และกลุ่มงานบริหารกิจกรรมนักเรียน	วันอังคารหน้าเสาธง ทุกสัปดาห์
	ส่งเสริมรณรงค์การแต่งกาย	แต่งกายถูกต้องตามวันที่ทางโรงเรียนกำหนดในตารางเรียน	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และกลุ่มงานบริหารกิจกรรมนักเรียน	วันอังคารหน้าเสาธง ทุกสัปดาห์
	ส่งเสริมรณรงค์การแต่งกาย	แต่งกายเหมาะสมกับนักเรียนและถูกต้องสมบูรณ์ในวัน	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และกลุ่มงานบริหารกิจกรรมนักเรียน	วันอังคารหน้าเสาธง ทุกสัปดาห์
	ส่งเสริมรณรงค์การแต่งกาย	ดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย เครื่องแต่งกายของตนเอง	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และกลุ่มงานบริหารกิจกรรมนักเรียน	วันอังคารหน้าเสาธง ทุกสัปดาห์
	ส่งเสริมรณรงค์การแต่งกาย	แต่งกายถูกต้องตามระเบียบโรงเรียน	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และกลุ่มงานบริหารกิจกรรมนักเรียน	วันอังคารหน้าเสาธง ทุกสัปดาห์

พฤติกรรมพึงชี้	โครงการ	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินการ
ส่งเสริมองค์กรแห่งกาย	ส่งเสริมองค์กรแห่งกาย	รักษาความสะอาดของเดิมมือ เล็บเท้า และผม	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และกลุ่มงานบริหารกิจกรรม นักเรียน	วันอังคารหน้าเสาธง ทุกสัปดาห์
3. ความมีวินัยต่อ หน้าที่ที่ครูมอบหมาย	โครงการคู่สัญญา	ผลการดำเนินกิจกรรมเป็นที่น่าพอใจ บรรลุตามวัตถุประสงค์	ครูประจำชั้น	วันพฤหัสบดีก่อนเรียน สัปดาห์ที่ 1 ของเดือน
	โครงการคู่สัญญา	ยอมรับข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นกับ ตนเอง	ครูประจำชั้น	วันพฤหัสบดีก่อนเรียน สัปดาห์ที่ 1 ของเดือน
	ส่งเสริมการสนใจกิจกรรม การเรียน	ปรับปรุงงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ	ครูประจำชั้น	ชั่วโมงกิจกรรม ทุกสัปดาห์
	โครงการคู่สัญญา	ชื่นชมในผลงานของตนเองเสมอ	ครูประจำชั้น	วันพฤหัสบดีก่อนเรียน สัปดาห์ที่ 1 ของเดือน
	ส่งเสริมการสนใจกิจกรรม การเรียน	เปิดไฟ/พัดลม/เครื่องปรับอากาศ เมื่อเลิกใช้งานทุกครั้ง	ครูประจำชั้น	ชั่วโมงกิจกรรม ทุกสัปดาห์
	ส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ของสถานศึกษา	ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน หรือกฎระเบียบของสังคม	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และกลุ่มงานบริหารกิจกรรม นักเรียน	วันอังคารก่อนเรียน สัปดาห์ที่ 2, 4 ของเดือน

พฤติกรรมบ่งชี้	โครงการ	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินการ
ส่งเสริมการสนใจกิจกรรม	ส่งเสริมการสนใจกิจกรรม	นำเนื้อหาบทเรียนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	ครูประจำชั้น	ชั่วโมงกิจกรรม
ส่งเสริมการสนใจกิจกรรม	การเรียน	ศึกษาบทเรียนที่จะเรียนมาล่วงหน้า	ครูประจำชั้น	ชั่วโมงกิจกรรม
ส่งเสริมการสนใจกิจกรรม	การเรียน	เมื่อมีเวลาว่างเข้าห้องสมุดหรือทำงานที่ครูมอบหมาย	ครูประจำชั้น	ชั่วโมงกิจกรรม
ส่งเสริมการสนใจกิจกรรม	การเรียน	มีการวางแผนการดำเนินงาน	ครูประจำชั้น	ชั่วโมงกิจกรรม
ส่งเสริมการสนใจกิจกรรม	การเรียน	ตามกิจกรรมที่กำหนด	ครูประจำชั้น	ชั่วโมงกิจกรรม
ส่งเสริมการสนใจกิจกรรม	การเรียน	รู้จักแบ่งหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบร่วมกัน	ครูประจำชั้น	ชั่วโมงกิจกรรม
ส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบของสถานศึกษา	ส่งเสริมการสนใจกิจกรรม	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และกลุ่มงานบริหารกิจกรรมนักเรียน	วันอังคารก่อนเรียน สัปดาห์ที่ 2, 4 ของเดือน
ส่งเสริมการสนใจกิจกรรม	การเรียน	พูดคุยสอบถามครูและเพื่อนเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน	ครูประจำชั้น	ชั่วโมงกิจกรรม
โครงการคู่สัญญา	การเรียน	ทำงานด้วยความเต็มใจและสนใจในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย	ครูประจำชั้น	ทุกสัปดาห์ วันหยุดสัปดาห์ก่อนเรียน สัปดาห์ที่ 1 ของเดือน

วัตถุประสงค์	โครงการ	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินการ
<p>โครงการผู้สัญญา</p> <p>อบรมคุณธรรม จริยธรรม</p>	<p>เต็มใจร่วมงานที่เกี่ยวกับพระราชวงศ์ งานเกี่ยวกับการณรงค์ด้านร่างกาย ด้านทรัพย์สินและการแสดงความ เคารพ</p> <p>เมื่อเพื่อนทำใ้โกรธจะไม่แสดงออก หรือโต้ตอบ</p>	<p>คณาจารย์</p>	<p>วันพฤหัสบดีก่อนเรียน สัปดาห์ที่ 1 ของเดือน</p>	
<p>ส่งเสริมการสนใจกิจกรรม</p> <p>การเรียน</p> <p>ส่งเสริมการสนใจกิจกรรม</p> <p>การเรียน</p> <p>ส่งเสริมการสนใจกิจกรรม</p> <p>การเรียน</p> <p>ส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ของสถานศึกษา</p>	<p>ทำงานที่ครูมอบหมายอย่างต่อเนื่อง จนเสร็จ</p> <p>แก้ไขงานที่ครูมอบหมายตาม ข้อเสนอแนะจนงานถูกต้อง</p> <p>เมื่อหัวหน้าชั้นประชุมตกลงว่าต้อง ปฏิบัติอย่างไรปฏิบัติตามข้อตกลง ไม่ส่งเสียงดังขณะร่วมกิจกรรม ต่าง ๆ หรือในห้องประชุม</p>	<p>หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และกลุ่มงานบริหารกิจกรรม นักเรียน</p> <p>ครูประจำชั้น</p> <p>ครูประจำชั้น</p> <p>ครูประจำชั้น</p> <p>หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และกลุ่มงานบริหารกิจกรรม นักเรียน</p>	<p>วันศุกร์ก่อนเลิกเรียน สัปดาห์ที่ 1, 3 ของเดือน</p> <p>ชั่วโมงกิจกรรม ทุกสัปดาห์</p> <p>ชั่วโมงกิจกรรม ทุกสัปดาห์</p> <p>ชั่วโมงกิจกรรม ทุกสัปดาห์</p> <p>วันอังคารก่อนเรียน สัปดาห์ที่ 2, 4 ของเดือน</p>	<p>197</p>

วัตถุประสงค์	โครงการ	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินการ
โครงการคู่สัญญา	โครงการคู่สัญญา	ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น หรือเพื่อนอยู่เสมอ	ครูประจำชั้น	วันหยุดสัปดาห์ก่อนเรียน สัปดาห์ที่ 1 ของเดือน
โครงการคู่สัญญา	โครงการคู่สัญญา	ช่วยงานครูด้วยความเต็มใจไม่ หลีกเลียง	ครูประจำชั้น	วันหยุดสัปดาห์ก่อนเรียน สัปดาห์ที่ 1 ของเดือน
โครงการคู่สัญญา	โครงการคู่สัญญา	ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพทุกวัน	ครูประจำชั้น	วันหยุดสัปดาห์ก่อนเรียน สัปดาห์ที่ 1 ของเดือน
ส่งเสริมการสนใจกิจกรรม	ส่งเสริมการสนใจกิจกรรม	ทบทวนบทเรียนหลังการเรียนทุกวัน	ครูประจำชั้น	ชั่วโมงกิจกรรม
ส่งเสริมการเรียน	ส่งเสริมการเรียน	ศึกษาบทเรียนที่จะเรียนมาล่วงหน้า	ครูประจำชั้น	ทุกสัปดาห์
ส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ	ส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ	ทิ้งขยะลงในถังรองรับขยะ	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และกลุ่มงานบริหารกิจกรรมนักเรียน	ชั่วโมงกิจกรรม
ส่งเสริมการศึกษา	ส่งเสริมการศึกษา	ทำการบ้านเสร็จก่อนที่จะเล่นหรือทำธุระอื่น	ครูประจำชั้น	วันอังคารก่อนเรียน สัปดาห์ที่ 2 และ 4 ของเดือน
ส่งเสริมการสนใจกิจกรรม	ส่งเสริมการสนใจกิจกรรม	ทำธุระอื่น	ครูประจำชั้น	ชั่วโมงกิจกรรม
ส่งเสริมการเรียน	ส่งเสริมการเรียน	ทำการบ้านเสร็จก่อนที่จะเล่นหรือทำธุระอื่น	ครูประจำชั้น	ทุกสัปดาห์

พฤติกรรมการบ่งชี้	โครงการ	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินการ
ส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ของสถานศึกษา		เข้าแถวรับประทานอาหารกลางวัน ตามลำดับก่อน-หลังไม่แซงคิวหรือ ถืออภิสิทธิ์	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และกลุ่มงานบริหารกิจกรรม นักเรียน	วันอังคารก่อนเรียน สัปดาห์ที่ 2, 4 ของเดือน
ส่งเสริมการสนใจกิจกรรม การเรียน		เมื่อมีเวลาว่างเข้าห้องสมุดหรือไม่ ก็ทำงานที่ครูมอบหมาย	ครูประจำชั้น	ชั่วโมงกิจกรรม ทุกสัปดาห์
ส่งเสริมการสนใจกิจกรรม การเรียน		พูดคุยสอบถามครูและเพื่อนเกี่ยวกับ เนื้อหาที่เรียน	ครูประจำชั้น	ชั่วโมงกิจกรรม ทุกสัปดาห์
อบรมคุณธรรม จริยธรรม		ทำผิดกล่าวคำขอโทษและให้ภัย เพื่อนเสมอ	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และกลุ่มงานบริหารกิจกรรม นักเรียน	วันศุกร์ก่อนเลิกเรียน สัปดาห์ที่ 1, 3 ของเดือน
อบรมคุณธรรม จริยธรรม		เมื่อกระทำผิดยอมรับผิดไม่กล่าว โดนลงโทษ	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และกลุ่มงานบริหารกิจกรรม นักเรียน	วันศุกร์ก่อนเลิกเรียน สัปดาห์ที่ 1, 3 ของเดือน
ส่งเสริมการทำความสะอาด ห้องเรียน		ทำความสะอาดห้องเรียนตาม ข้อตกลง	ครูประจำชั้น	วันพุธก่อนเรียนสัปดาห์ที่ 2, 4 ของเดือน

พฤติกรรมบ่งชี้	โครงการ	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินการ
ส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบของสถานศึกษา	โครงการปฏิบัติตามระเบียบของสถานศึกษา	ไม่ลดการบ้านเพื่อน	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และกลุ่มงานบริหารกิจกรรมนักเรียน	วันอังคารก่อนเรียนสัปดาห์ที่ 2 และ 4 ของเดือน
อบรมคุณธรรม จริยธรรม	อบรมคุณธรรม จริยธรรม	แสดงความเคารพต่อครู ผู้ปกครอง โดยการไหว้	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และกลุ่มงานบริหารกิจกรรมนักเรียน	วันศุกร์ก่อนเลิกเรียนสัปดาห์ที่ 1, 3 ของเดือน
โครงการคู่มือ	โครงการคู่มือ	ทำตามที่ตกลงของโรงเรียนเสมอ	ครูประจำชั้น	วันหยุดให้สัปดาห์ก่อนเรียนสัปดาห์ที่ 1 ของเดือน
อบรมคุณธรรม จริยธรรม	อบรมคุณธรรม จริยธรรม	เมื่อเก็บของให้นำไปแจ้งครูเพื่อประกาศหาเจ้าของ	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และกลุ่มงานบริหารกิจกรรมนักเรียน	วันศุกร์ก่อนเลิกเรียนสัปดาห์ที่ 1, 3 ของเดือน
เชื่อมบ้านนักเรียน	เชื่อมบ้านนักเรียน	ครอบครัวทุกกิจกรรม	ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย	หลังเรียนและวันหยุดตลอดโครงการ
ประชุมวันสุดสัปดาห์	ประชุมวันสุดสัปดาห์	ครอบครัวทุกกิจกรรม	ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย	วันศุกร์ก่อนเลิกเรียนทุกสัปดาห์ของเดือน

สรุปผลการร่างแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัย
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปอพานพิทยาคมรัชมังคลาภิเษก สำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการพัฒนาโดยผู้บริหาร
 และคณะครูทุกคน กำหนดปฏิทินระยะเวลาดำเนินการปฏิบัติกิจกรรมโครงการอย่างชัดเจน
 สำหรับพัฒนาโครงการกิจกรรมนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ระหว่างภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่
 2 ปีการศึกษา 2555 ระหว่างวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2555 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์
 พ.ศ. 2556 รวมระยะเวลา 9 เดือน และกำหนดค่าใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ในแต่ละกิจกรรม
 การพัฒนาโครงการเพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินงานอย่างชัดเจน วางแผนการติดตาม
 และประเมินผล ตลอดจนการประสานงานด้านต่างๆ วางแผนการปฏิบัติงาน โดยวางแผน
 เป็นขั้นๆ ในการพัฒนา ได้แก่ ขั้นการวางแผน ขั้นการปฏิบัติการ ขั้นการสังเกตผล และ
 ขั้นการสะท้อนผล และสรุปเป็นกิจกรรมและขั้นตอนที่ปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อนำเสนออาจารย์
 ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมและความครอบคลุมร่างแผนการพัฒนา
 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียน
 ปอพานพิทยาคมรัชมังคลาภิเษก

3.3 แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ หลังจากสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญและได้กำหนดผู้เชี่ยวชาญ
 ทั้ง 5 คน แล้ว ผู้วิจัยจึงได้ขอหนังสือแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญอย่างเป็นทางการ จากบัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ในวันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2555 และนำหนังสือขอแต่งตั้ง
 ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ฉบับ เดินทางไปขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบร่างแผน
 พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
 โรงเรียนปอพานพิทยาคมรัชมังคลาภิเษก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
 ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการพัฒนา และขั้นตอนการพัฒนาเป็นการส่วนตัว
 ด้วยตนเอง ในวันที่ 10-12 เมษายน พ.ศ. 2555 ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์ของการพัฒนาคุณลักษณะ
 อันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และได้หารือถึงแนวทาง
 เบื้องต้นในขั้นตอนการวางแผนดำเนินการพัฒนา และกระบวนการพัฒนาที่จะส่งผล
 การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ โดยผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนให้คำแนะนำว่า ควรจัดทำ
 เป็นโครงการต่างๆ เพื่อเป็นกลยุทธ์ในการกำหนดกิจกรรมการพัฒนานักเรียน ปลูกฝังจิต
 สำนึก กระตุ้น และส่งเสริมให้นักเรียนได้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนมีวินัยในตนเอง
 อย่างต่อเนื่อง ทำให้นักเรียนเป็นคนตรงต่อเวลา แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน
 และมีวินัยในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติตนทั้งในโรงเรียน และ

ยังสามารถปรับปรุงให้สามารถปฏิบัติตนในสถานที่ต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งกลยุทธสอดคล้องกับกิจกรรมพัฒนาและปลูกฝังจิตสำนึกให้นักเรียนได้ปฏิบัติและตระหนักถึงคุณประโยชน์ของควมมีวินัย มีหลากหลายกิจกรรมที่จะสามารถนำไปใช้ในการดำเนินกิจกรรมโครงการ เช่น การประชุมระดมความคิดเห็น การนิเทศแบบมีส่วนร่วม การเยี่ยมบ้านนักเรียน กิจกรรมคู่สัญญา พบครูที่ปรึกษา (โฮมรูม) ประกวดนักเรียนต้นแบบ ทำความสะอาดเขตรับผิดชอบ อบรมคุณธรรม จริยธรรม ประชุมวันสุดสัปดาห์ รมรงค์ การตรงต่อเวลา การแต่งกายให้ถูกระเบียบ รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ครูมอบหมาย เข้าแถว หน้าเสาธง ประกวดนักเรียนตัวอย่างด้านการตรงต่อเวลา และที่สำคัญจะต้องมีการนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่อง จะทำให้ผลการดำเนินการพัฒนาเกิดประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งกิจกรรมต่างๆ สามารถเชื่อมโยงให้นักเรียนมีพฤติกรรมเป็นคนมีวินัยมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ดี แต่การดำเนินกิจกรรมโครงการบางอย่างอาจเป็นทั้งผลดีและผลเสียด้วยกัน ผลดี คือ สามารถกระตุ้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติตนเป็นคนมีวินัยในตนเองอย่างต่อเนื่อง เพราะกิจกรรมที่ปฏิบัติซ้ำๆ จะทำให้เกิดการเสริมสร้างนิสัยที่คุ้นเคยไปในทิศทางที่ดี ส่วนผลเสีย คือ กิจกรรมบางกิจกรรมอาจใช้เวลาออกเหนือจากเวลาเรียน ซึ่งนักเรียนบางคนมีภาระช่วยเหลืองานพ่อแม่ที่บ้าน หรือกิจกรรมบางกิจกรรมที่มีการแข่งขัน อาจนำไปสู่ความขุ่นเคืองของนักเรียนได้ ดังนั้น การดำเนินกิจกรรมจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับนักเรียนด้วย แต่ปัจจัยสำคัญที่จะต้องคำนึงถึงเป็นอย่างมากคือ งบประมาณ ความพร้อมของบุคลากรครูทุกฝ่าย การแบ่งความรับผิดชอบของบุคลากรครู จะต้องแบ่งหน้าที่ให้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และรัดกุม โดยออกแบบกิจกรรมต่างๆ ที่จะนำมาพัฒนาให้สามารถแก้ไขปัญหาได้จริง วิเคราะห์กิจกรรมที่จะนำมาพัฒนาว่าสามารถแก้ไขปัญหาได้จริงมากน้อยเพียงใด จะต้องรายงานความก้าวหน้าและปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินกิจกรรมอย่างรวดเร็ว เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้ทันทั่วทั้งที่ ซึ่งการดำเนินการต่างๆ เหล่านี้ อาจเป็นปัญหาทำให้ต้องสละเวลาส่วนตัวสำหรับบุคลากรครูและนักเรียนบ้างในบางครั้ง

ระยะที่ 2 การสร้างแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. จัดสนทนากลุ่ม เพื่อพิจารณาร่างแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ผู้วิจัยได้จัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กับบุคลากรโรงเรียน ปอพานพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก ประกอบด้วย ผู้วิจัย รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มงานบริหารกิจกรรมนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน นักเรียน และผู้เชี่ยวชาญ (รายชื่อ ดังภาคผนวก ก) ณ หอประชุมโรงเรียนปอพานพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก ในวันที่ 18-20 เมษายน พ.ศ. 2555 โดยประเด็นในการสนทนานั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปอพานพิทยาคมรัชมังคลาภิเษก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกการสนทนากลุ่มแบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหา และความต้องการการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยวิเคราะห์ตามตัวชี้วัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการตรงต่อเวลา ด้านการแต่งกาย และความมีวินัยในหน้าที่ที่ครูมอบหมาย ผลปรากฏดังนี้

1.1 ด้านการตรงต่อเวลา

รองผู้อำนวยการ โรงเรียน

การดำเนินการพัฒนาจะต้องมีวิธีการเก็บข้อมูลที่เหมาะสมและต่อเนื่อง ครูทุกคนต้องช่วยเหลือและประสานความร่วมมือซึ่งกันและกัน เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางที่วางไว้ ครูผู้มีหน้าที่รับผิดชอบจะต้องดูแลนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรมอย่างใกล้ชิด ควรจัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อทราบถึงสาเหตุการมาโรงเรียนสายของนักเรียน การดูแลและตักเตือนนักเรียนในปกครองเมื่อนักเรียนมาโรงเรียนสาย ไม่ส่งงานที่มอบหมาย ไม่เข้าแถวหน้าเสาธง มุ่งมั่นในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียนที่ขาดวินัยด้านการตรงต่อเวลา ให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น โดยส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยความร่วมมือ ครูควรให้คำปรึกษา ให้กำลังใจ ส่งเสริมอย่างใกล้ชิด และคอยสังเกตพฤติกรรมนักเรียนในขณะปฏิบัติกิจกรรมว่ามีความก้าวหน้ามากขึ้นเพียงใด หากพบว่านักเรียนคนไหนไม่มีความก้าวหน้า ให้เรียกพบเป็นรายบุคคลเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา เพื่อประโยชน์แก่ตัวนักเรียนเอง หลักปฏิบัติเหล่านี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่จะส่งผลให้นักเรียนปฏิบัติตนเป็นคนมีความตรงต่อเวลาสูงขึ้น

กลุ่มหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนจะต้องให้ความสนใจในการพัฒนาและสามารถวางแผนแก้ไขปัญหาของตนเองได้ และคิดค้นกลยุทธ์เพื่อสร้างเสริมวินัยนักเรียน ในกิจกรรมที่กำหนดขึ้นเป็นประจำ ให้เอาใจใส่สังเกตพฤติกรรมการมาโรงเรียนสาย เป็นอันดับแรก เพราะนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนมากมาโรงเรียนสาย ไม่เข้าเรียน เข้าเรียนไม่ทันเช็คชื่อ บางครั้งก็หนีเรียน ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่ควรร่วมมือแก้ไข และดำเนินการโดยด่วน มุ่งมั่นทุ่มเทแรงกายแรงใจให้กับโครงการกิจกรรมต่างๆ ที่จะส่งผลให้นักเรียนได้ปฏิบัติโครงการกิจกรรมบรรลุตามวัตถุประสงค์ ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองเป็นคนตรงต่อเวลา มาโรงเรียนทันเข้าแถวทุกวัน เข้าห้องเรียนทันตามกำหนด ส่งการบ้านทุกครั้งที่ครูมอบหมายให้ เป็นต้น

กลุ่มครูประจำชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ครูทุกคนจะต้องมีความตั้งใจจริงในการดำเนินการตามแนวทางการพัฒนา จะต้องมีกรวางแผนงานอย่างรัดกุม กำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาโครงการกิจกรรมเพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย สร้างความเข้าใจถึงปัญหาที่นักเรียนขาดความมีวินัย และค้นหาจุดบกพร่องนักเรียน เพื่อจะได้ให้คำแนะนำถูกต้อง ซึ่งจะเป็นแรงผลักดันให้นักเรียนได้ตระหนักถึงการสร้างวินัยในตนเอง ปรับปรุงตนให้เป็นคนมีวินัยตรงต่อเวลา ทำตามข้อตกลงที่โรงเรียนกำหนด สิ่งสำคัญที่สุดในการพัฒนาความมีวินัยด้านการตรงต่อเวลา จะต้องสร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบให้เกิดในตัวนักเรียน เป็นอันดับแรก ให้ความเข้มงวดในปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ตรวจเช็คเวลาเรียน โดยครูผู้สอน ควรติดตามควบคุมโดยครูประจำชั้น และการตรวจสอบนิเทศติดตามผล การปฏิบัติตามกิจกรรมของฝ่ายบริหารอย่างสม่ำเสมอ

กลุ่มงานบริหารกิจกรรมนักเรียน

จากสภาพปัจจุบันของโรงเรียนเรามีปัญหานักเรียนขาดวินัยค่อนข้างมาก หากได้รับการประชุมอบรมชี้แจงวิธีการดำเนินการพัฒนา และมีการวางแผนการดำเนินงานที่รัดกุม เชื่อว่าโรงเรียนของเราสามารถพัฒนาและเสริมสร้างวินัยนักเรียนได้เป็นอย่างดี การประชุมครั้งนี้ทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ ในวิธีการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาวินัยนักเรียนมากขึ้น และครูทุกคนตระหนักถึงความสำคัญในการร่วมมือกันเพื่อจะพัฒนาสร้างเสริมวินัยนักเรียนให้ดีขึ้น ทำให้นักเรียนเป็นคนตรงต่อเวลาสูงขึ้น และที่สำคัญคณะครูจะต้องคอยสอดส่องดูแลแนะนำนักเรียนด้านการตรงต่อเวลาเป็นอย่างมาก เพื่อให้การพัฒนา

งานเกิดผลอย่างแท้จริง ให้ความร่วมมือในการช่วยจัดกิจกรรมวินัยนักเรียน โดยเฉพาะการมาโรงเรียนให้ทันเช้าแถว นักเรียนจะได้รับรู้ข่าวสารที่ครูแจ้ง และเป็นการเสริมสร้างให้นักเรียนมีระเบียบวินัยมากขึ้นและเป็นการเสริมสร้างวินัยที่ดีของนักเรียน

กลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษา

การนำกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการไปใช้ในการติดตามแก้ไขนักเรียน ทำให้จำนวนนักเรียนที่มาโรงเรียน เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงมากขึ้นและสนใจการเรียนดียิ่งขึ้น คณะกรรมการสถานศึกษายินดีให้ความร่วมมือกับคณะครูในการช่วยจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัยนักเรียน โดยเฉพาะเวลามาโรงเรียนให้ทันเช้าแถว จะได้รับรู้ข่าวสารที่ครูพูดทุกเช้า และเป็นการเสริมสร้างให้นักเรียนมีระเบียบวินัยมากขึ้น และเสริมวินัยที่ดีของนักเรียน วิธีการนำโครงการกิจกรรมมาใช้ในการพัฒนาวินัยของนักเรียนด้านการตรงต่อเวลาครั้งนี้ มีความเหมาะสมกับสภาพของนักเรียนและสอดคล้องกับแนวคิดในการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียน

กลุ่มตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน

รู้สึกดีใจที่โรงเรียนมีแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้บุตรหลานของตน ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นคนดี มีวินัยตรงต่อเวลามากขึ้น ทำให้พ่อแม่เกิดความภาคภูมิใจในตัวบุตรหลานมากยิ่งขึ้น ซึ่งการเสริมสร้างวินัยการตรงต่อเวลาของบุตรหลาน จะส่งผลให้ผลการเรียนของบุตรหลานสูงขึ้นตามลำดับ ผู้ปกครองนักเรียนทุกคนยินดีจะช่วยเสริมแรง โดยหมั่นอบรมดูแลเอาใจใส่บุตรหลานให้ใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น ช่วยปรับปรุงความประพฤติที่ไม่ดีของบุตรหลานของตน และเชื่อว่าการจัดกิจกรรมการพัฒนาเสริมสร้างวินัยการตรงต่อเวลาของโรงเรียนครั้งนี้ จะทำให้บุตรหลานของตนเป็นคนมีวินัยและตรงต่อเวลามากยิ่งขึ้น จึงขอให้ครูที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทุกคนดูแลเอาใจใส่โครงการอย่างจริงจัง ผู้ปกครองจึงเห็นว่าแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยการตรงต่อเวลานักเรียนครั้ง จะมีคุณค่าและประโยชน์แก่บุตรหลานของตนเป็นอย่างมาก

กลุ่มนักเรียน

การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ความมีวินัยด้านการตรงต่อเวลา จะช่วยให้นักเรียนทุกคนสามารถปรับตัวเป็นคนมีวินัยและตรงต่อเวลามากขึ้น นักเรียนทุกคนพร้อมที่จะให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี เพราะจะทำให้เกิดการกระตุ้นและปรับเปลี่ยนนิสัยและพฤติกรรมที่ไม่ดีของตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลให้มีการปฏิบัติตนในทิศทางที่ดี

เมื่อได้รับทราบแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาจากคุณครูในที่ประชุมแล้ว รู้สึกว่าตัวเองยังมีข้อบกพร่องอยู่มาก พร้อมทั้งจะปรับปรุงและแก้ไขเพื่ออนาคตของตนเอง และมีความปรารถนาที่โรงเรียนมีจุดประสงค์ที่ดี ห่วงใยนักเรียน และให้โอกาสปรับตัว

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

เมื่อรับทราบจากการประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยการตรงต่อเวลา รับฟังคำชี้แจงจากผู้บริหารโรงเรียนแล้ว เห็นว่าผู้เกี่ยวข้องทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนาเป็นอย่างดี มีการกำหนดวิธีการพัฒนารัดกุม ทำให้เข้าใจกรอบแนวคิดในครั้งนี้ได้อย่างถูกต้อง การจัดโครงการและกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนจะนำมาใช้ในการพัฒนามีค่อนข้างมาก ซึ่งหากทำได้ตามกำหนดเวลาและต่อเนื่อง จะส่งผลให้นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นคนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ความมีวินัยตรงต่อเวลาได้เป็นอย่างดี ครูทุกคนจะต้องสละเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างมาก ต้องติดตามความก้าวหน้าเป็นระยะและรายงานความก้าวหน้าอย่างน้อยเดือนละครั้ง เพื่อจะนำผลการพัฒนามาวิเคราะห์ความก้าวหน้า หากพบว่ามีความก้าวหน้าไม่มากเท่าที่ได้วางแผนไว้ จะต้องรีบประชุมหารือถึงปัญหาและรีบแก้ไขอย่างเร่งด่วน ซึ่งจะช่วยให้แนวทางการพัฒนาเกิดประสิทธิภาพสูงสุด และสามารถที่จะพัฒนาให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ตามกำหนดระยะเวลา

จากการสนทนากลุ่มในประเด็นการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ความมีวินัยด้านการตรงต่อเวลา สรุปได้ว่า ผู้เกี่ยวข้องทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนาเป็นอย่างดี มีการกำหนดวิธีการพัฒนารัดกุม การจัดโครงการและกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนจะนำมาใช้ในการพัฒนามีค่อนข้างมาก ครูทุกคนจะต้องสละเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างต่อเนื่อง กำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาโครงการและกิจกรรมเพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ต้องเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ครูทุกคนต้องช่วยเหลือและประสานความร่วมมือซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางที่วางไว้ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนควรให้ความสนใจในปัญหาที่พบ คิดค้นกลยุทธ์เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสนุกกับการปฏิบัติกิจกรรม สร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบให้เกิดขึ้นกับตัวนักเรียนเป็นอันดับแรกและให้ความเข้มงวดปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ตรวจสอบเวลาเรียนโดยครูผู้สอน ติดตามควบคุมโดยครูประจำชั้น และการตรวจสอบนิเทศติดตามผลการปฏิบัติตามกิจกรรมของฝ่ายบริหารอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะเวลามาโรงเรียนให้ทันเช้าแถว จะทำให้นักเรียนได้รับรู้ข่าวสารที่ครูพูดทุกเช้า และเป็นการเสริมสร้างให้นักเรียนมีระเบียบวินัยมากขึ้น ผู้ปกครอง

นักเรียนทุกคนมีความยินดีที่จะช่วยเสริมแรง โดยหมั่นอบรมดูแลเอาใจใส่ลูกหลานให้ใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น และจะคอยควบคุมความประพฤติของบุตรหลานอย่างสม่ำเสมอ นักเรียนทุกคนพร้อมที่จะให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี เพราะจะทำให้เกิดแรงกระตุ้นในการปรับเปลี่ยนนิสัย และพฤติกรรมที่ไม่ดีของตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลให้มีการปฏิบัติตนในทิศทางที่ดี ครูผู้รับผิดชอบทุกคนจะต้องติดตามความก้าวหน้าเป็นระยะและรายงานผลความก้าวหน้าอย่างน้อยเดือนละครั้ง เพื่อจะนำผลการพัฒนามาวิเคราะห์ความก้าวหน้า หากพบว่ามีความก้าวหน้าน้อย จะต้องรีบประชุมหาหรือถึงปัญหาและรีบแก้ไขโดยเร่งด่วน

2. ด้านการแต่งกาย

รองผู้อำนวยการ โรงเรียน

แนวทางการพัฒนาที่โรงเรียนได้วางไว้มีความเหมาะสมมาก

เพราะขั้นตอนการดำเนินงานที่วางไว้เป็นระบบมีความครอบคลุม มีการกำหนดโครงการ กิจกรรมการพัฒนาที่ชัดเจน กำหนดผู้รับผิดชอบได้เหมาะสม ระยะเวลาที่กำหนดชัดเจน การมอบหมายหน้าที่ให้ผู้รับผิดชอบมีความเหมาะสม มีแนวทางในการติดตาม ประเมินผล สรุปผลที่ชัดเจน ซึ่งจะนำไปสู่กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนักเรียนให้แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน ดูแลรักษาความสะอาดร่างกาย เล็บมือเล็บเท้า รองเท้า เสื้อผ้า ถูกต้องตามระเบียบสะอาดอยู่เสมอ ดังนั้นครูผู้รับผิดชอบทุกฝ่าย จะต้องอุทิศตนในการ ดำเนินการพัฒนาโครงการและกิจกรรมด้วยความทุ่มเท หมั่นสอดส่องดูแลพฤติกรรมนักเรียน ขณะปฏิบัติกิจกรรม บันทึกการสังเกต และติดตามผลตลอดเวลา หากพบว่านักเรียนบางคน ที่ไม่มีการปฏิบัติ ให้เรียกพบเป็นรายบุคคล โดยให้การชี้แนะทำความเข้าใจให้นักเรียน เห็นความสำคัญของ โครงการและกิจกรรมที่นำมาพัฒนา จะสามารถเสริมสร้างจิตสำนึก ให้นักเรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเป็นคนมีวินัยด้านการแต่งกายสูงขึ้น

กลุ่มหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

แนวทางในการพัฒนาที่มีการกำหนดกระบวนการขั้นตอนชัดเจน

หากดำเนินการพัฒนาครบตามปฏิทินกำหนดการ จะส่งผลให้นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยน พฤติกรรมขาดวินัยด้านการแต่งกายได้ดีมาก เพราะ โครงการและกิจกรรมที่นำมาพัฒนา มีจำนวนมาก ครอบคลุมพฤติกรรมความมีวินัยในทุกๆ ด้าน โครงการและกิจกรรมที่นำมา พัฒนา จะสามารถส่งผลให้นักเรียนเป็นคนมีวินัยมากยิ่งขึ้น ทำให้นักเรียนปรับปรุงตนเอง ให้เป็นคนมีวินัยในการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต ประจำวันได้เป็นอย่างดี ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่ดีของนักเรียนเอง ซึ่งนักเรียนทุกคนทราบดี

อยู่แล้ว คงให้ความร่วมมือและปรับปรุงพฤติกรรมความมีวินัยด้านการแต่งกายของตน ให้ถูกต้องตามระเบียบ และกาลเทศะในทุกสถานการณ์ ซึ่งครูผู้รับผิดชอบจะต้องเสียสละเวลา มากยิ่งขึ้น จะต้องประเมินพฤติกรรมทุกวันอย่างต่อเนื่อง สรุปความก้าวหน้าทุกเดือน และ ยังต้องคิดค้นกลยุทธ์ในการพัฒนาโครงการกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความ เบื่อหน่ายในการปฏิบัติกิจกรรมที่นำมาพัฒนา

กลุ่มครูประจำชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

วิธีการดำเนินการตามแนวทางการพัฒนามีความเหมาะสมมาก เพราะกิจกรรมที่นำมาพัฒนาจะเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนมีวินัยด้านการแต่งกายถูกต้อง ตามระเบียบของโรงเรียน และแต่งกายถูกต้องตามที่โรงเรียนกำหนดในแต่ละวัน ส่งเสริม จิตสำนึกให้นักเรียนคำนึงถึงการรักษาความสะอาดร่างกายตนเอง รู้จักดูแลรักษาบุคลิกภาพ และการแต่งกายในชีวิตประจำวันเป็นอย่างดี กิจกรรมที่นำมาพัฒนาเป็นการปลูกฝังจิตสำนึก ให้นักเรียนปฏิบัติตนเป็นคนมีวินัยในด้านการแต่งกายที่ถูกต้องทุกวัน จะทำให้นักเรียนซึมซับ เอาความมีวินัยในการแต่งกายที่ถูกต้องอย่างต่อเนื่อง โดยมีครูช่วยดูแล คอยตักเตือน และ ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ ครูประจำชั้นทุกคนจะต้องดูแลควบคุมกิจกรรม การพัฒนาโครงการนี้อย่างต่อเนื่อง จะต้องทุ่มเทเวลาส่วนตัวเป็นอย่างมาก ควรบันทึก พฤติกรรมการปฏิบัติตนของนักเรียนเป็นรายวัน สรุปทุกสัปดาห์ ทุกเดือน จนสิ้นสุด โครงการ ซึ่งแนวทางการพัฒนาครั้งนี้จะส่งผลให้นักเรียนได้ปรับปรุงคุณลักษณะนิสัย ไปในทิศทางที่ดี เป็นคนมีวินัยต่อการแต่งกายสูงขึ้น

กลุ่มงานบริหารกิจกรรมนักเรียน

กลุ่มงานบริหารกิจกรรมนักเรียนเห็นว่าวิธีการดำเนินการตามแนวทางการ พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ความมีวินัยด้านการแต่งกายของนักเรียนมีความเหมาะสม เพราะมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานชัดเจนเป็นระบบ มีการวางแผน การดำเนินงาน ชัดเจน โดยกำหนดปฏิทินการพัฒนาเหมาะสม กำหนดผู้รับผิดชอบเหมาะสม มีการบันทึกผล การดำเนินกิจกรรมทุกวัน สรุปผลการดำเนินกิจกรรมทุกสัปดาห์และทุกเดือน และสะท้อนผล ความก้าวหน้าหลังการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เมื่อพบว่ามีปัญหาในการปฏิทินกิจกรรม ใด ครูผู้รับผิดชอบทุกฝ่ายจะร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น และรีบแก้ไขในประเด็นปัญหา นั้นๆ โดยเร่งด่วน การกำหนดโครงการและกิจกรรมที่นำมาพัฒนาแต่ละกิจกรรม เป็นการฝึก นิสัยให้นักเรียนตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อความมีวินัยด้านการแต่งกายให้ดูระเบียบ ของโรงเรียนทุกๆ วัน ซึ่งจะส่งเสริมจิตสำนึกให้นักเรียนปฏิบัติตนเป็นคนมีวินัยในด้าน

การแต่งกายถูกต้องเหมาะสมตามกาลเทศะในสถานที่ต่างๆ ให้เกิดความเคยชิน และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นคนมีวินัยในด้านการแต่งที่ถูกต้องตลอดไป

กลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษา

แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ควมมีวินัยในการแต่งกายของนักเรียนมีความเหมาะสม สามารถที่จะส่งเสริมให้นักเรียนปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมเป็นคนมีวินัยแต่งกายถูกต้องตามระเบียบโรงเรียน ได้เป็นอย่างดี รู้จักดูแลรักษาความสะอาดร่างกายของตนเองมากยิ่งขึ้น เพราะขั้นตอนการดำเนินงานมีแบบแผนชัดเจน โครงการและกิจกรรมต่างๆ ที่นำมาพัฒนาไม่ยุ่งยาก ส่วนใหญ่จะเป็นการอบรม กระตุ้นส่งเสริมจิตสำนึกให้นักเรียนได้ซึมซับและปฏิบัติอยู่ทุกวัน โดยครูทุกฝ่ายร่วมกันสอดส่องดูแลคอยสังเกต เมื่อพบว่านักเรียนคนใดไม่มีการปฏิบัติหรือไม่มีความก้าวหน้าในการปรับปรุงพฤติกรรม ครูจะคอยตักเตือนชี้แนะแนวทางเพื่อให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิด แต่สิ่งสำคัญที่จะต้องคำนึงคือกลยุทธ์ในการโน้มน้าวนักเรียนว่าจะสามารถปฏิบัติตน ได้มากเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับตัวนักเรียนเองที่จะเห็นความสำคัญ ดังนั้น เพื่อนนักเรียน ครู ผู้ปกครอง จะต้องมีส่วนร่วมที่จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนได้ตระหนักถึงคุณค่าของการมีวินัยในการแต่งกายที่ถูกต้องตามกาลเทศะ เพื่อส่งเสริมบุคลิกภาพให้นักเรียนเป็นคนน่าเชื่อถือได้ทั้งในโรงเรียนและในสังคมรอบข้างต่อไป

กลุ่มตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน

เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ควมมีวินัยของนักเรียน เป็นโครงการที่ดีที่สามารถส่งเสริมให้บุตรหลานของตนเป็นคนมีวินัยมากยิ่งขึ้น เพราะเท่าที่ดูแลพฤติกรรมของบุตรหลานทุกวันนี้ รู้สึกได้ว่าเขาขาดวินัยไปเกือบทุกด้าน ชอบตื่นสาย นอนไม่เป็นเวลา ออกเที่ยวนอกบ้านโดยไม่ขออนุญาต แต่งกายไม่ถูกต้องตามกาลเทศะ ไม่รักษาเวลา ขาดความรับผิดชอบต่องานที่พ่อแม่มอบหมายให้ทำ ชอบทำตามตามแฟชั่นนิยม ดูสื่อที่ไม่มีประโยชน์ เชื่อฟังเพื่อนที่ให้คำแนะนำผิดๆ พ่อแม่บอกไม่ฟังเท่าที่ควร เมื่อได้พูดคุยและประชุมกับคณะครูในโรงเรียนทำให้ผู้ปกครองรู้สึกเห็นด้วย และให้ความร่วมมือที่จะดูแลเอาใจใส่ อบรมบุตรหลานที่บ้านอย่างใกล้ชิดเสริมอีกแรงเพื่อกระตุ้นให้เป็นบุตรหลานตระหนักถึงความมีวินัยมากขึ้น รู้จักแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบโรงเรียน แต่งกายถูกต้องตามกาลเทศะในสถานที่ต่างๆ ส่วนขั้นตอนการปฏิบัติโครงการและกิจกรรมในโรงเรียนเท่าที่ได้รับทราบเห็นว่า โรงเรียนมีแนวทางการปฏิบัติที่ดีมากอยู่แล้ว

กลุ่มนักเรียน

หลังจากที่ได้ฟังผู้บริหารและครูอบรมสัมมนา เมื่อทราบว่าโรงเรียนจะมีแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยนักเรียน รู้สึกว่าตนเองขาดวินัยไปเกือบทุกด้าน ตนเองและเพื่อนๆ ตื่นเต้นที่จะได้ร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนกำหนดขึ้น พร้อมทั้งจะปฏิบัติตามและให้ความร่วมมืออย่างจริงจัง เพื่อจะได้ปรับปรุงพฤติกรรมของตนเองให้เป็นคนมีวินัยมากยิ่งขึ้น จะแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบโรงเรียนทุกวัน ดูแลรักษาความสะอาดของตนเพื่อส่งเสริมบุคลิกอย่างจริงจัง เพราะเห็นว่าความมีวินัยในด้านการแต่งกาย เป็นสิ่งสำคัญที่จะยกระดับบุคลิกภาพของตนให้สูงขึ้น ส่งผลให้เป็นคนน่าเชื่อถือในสังคมรอบข้าง กิจกรรมที่จะนำมาพัฒนาส่วนใหญ่ครูได้นำมาใช้อยู่ทุกวันอยู่แล้ว เพียงแต่จะต้องบังคับตัวเองให้รักษาวินัยอย่างสม่ำเสมอเท่านั้น

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

แนวทางการพัฒนาวินัยด้านการแต่งกายเป็นแนวทางที่ดีมีประโยชน์มาก เพราะโครงการและกิจกรรมที่จะนำมาปฏิบัติจะส่งผลให้นักเรียนมีวินัยในการแต่งกายให้ถูกระเบียบของโรงเรียน กิจกรรมที่นำมาพัฒนา ถึงแม้จะมีมากแต่ก็มีการวางปฏิทินการปฏิบัติชัดเจน ซึ่งสามารถที่นำไปปฏิบัติได้จริง เป็นผลดีต่อนักเรียนทุกคน ครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนควรประสานความร่วมมือกันทุกฝ่ายอย่างเป็นระบบ ต้องร่วมกันหารือเมื่อพบปัญหาและช่วยกันคิดกลยุทธ์ในการดำเนินกิจกรรมแต่ละโครงการอยู่เรื่อยๆ เพื่อไม่ทำให้นักเรียนเห็นว่าซ้ำซากจำเจในการปฏิบัติกิจกรรม สิ่งสำคัญคือจะต้องบันทึกสรุปผลการดำเนินกิจกรรมอย่างน้อยเดือนละครั้ง เพื่อประเมินความก้าวหน้า ให้กำลังใจนักเรียนที่ปฏิบัติกิจกรรมได้ดี และกระตุ้นนักเรียนที่ยังขาดวินัยในทุกๆ ด้านให้เกิดจิตสำนึกและความกระตือรือร้นที่จะปรับปรุงพฤติกรรมของตนเท่าทันเพื่อน ซึ่งคิดว่าระยะเวลาในการดำเนินโครงการคงไม่มีปัญหาเพราะใช้เวลาทั้ง 2 เทอม สามารถที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียนให้เป็นคนมีวินัยสูงขึ้นในทุกๆ ด้าน บรรลุตามเป้าหมายที่โรงเรียนตั้งไว้แน่นอน

จากการสนทนากลุ่มในประเด็นวิธีการดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ความมีวินัยด้านการแต่งกาย สรุปได้ว่า วิธีการดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาที่โรงเรียนได้กำหนดไว้มีความเหมาะสมมาก มีขั้นตอนการดำเนินงานเป็นระบบ มีการกำหนดโครงการและกิจกรรมการพัฒนาที่ชัดเจน กำหนดผู้รับผิดชอบ

ได้เหมาะสม กำหนดปฏิทินการพัฒนาชัดเจน มีการติดตาม บันทึกผล ประเมินผล และสรุปผลเป็นระยะชัดเจน ซึ่งกิจกรรมที่นำมาพัฒนามีความครอบคลุม ซึ่งสามารถนำไปสู่กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนักเรียนให้แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนทุกวัน รู้จักดูแลรักษาความสะอาดร่างกาย รักษาความสะอาดเล็บมือเล็บเท้า สวมรองเท้า เข็มขัด ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบทุกฝ่าย อุทิศตนในการดำเนินการพัฒนา โครงการและกิจกรรมด้วยความทุ่มเท มีการบันทึกการสังเกต และติดตามผลตลอดเวลา หากพบว่านักเรียนบางคนที่ไม่มีการปฏิบัติ มีการเรียกพบเป็นรายบุคคล เพื่อชี้แนะแนวทาง ทำความเข้าใจให้นักเรียนเห็นความสำคัญในความมีวินัยด้านการแต่งกายที่ถูกต้อง และเสริมสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เป็นคนมีวินัยในการแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและถูกต้องตามกาลเทศะในทุกสถานที่

3. ความมีวินัยต่อหน้าที่ที่ครูมอบหมาย

รองผู้อำนวยการ โรงเรียน

แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยในหน้าที่

ที่ครูมอบหมายมีความเหมาะสมมาก เพราะคณะครูทุกคนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้ร่วมกันวางแผนแนวทางการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน นำเอาโครงการกิจกรรมต่างๆ ที่เห็นว่าเหมาะสมและมีความเป็นไปได้สูงที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียนที่ขาดวินัย ด้านความรับผิดชอบให้สามารถพัฒนาความมีวินัยด้านความรับผิดชอบสูงขึ้น โครงการและ กิจกรรมที่นำมาพัฒนาก็สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และยังมีโรงเรียนต้นแบบที่ได้ไปศึกษาเคยใช้ได้ผลในการพัฒนาความมีวินัย นักเรียนได้เป็นประสบผลสำเร็จ จึงเห็นว่ากระบวนการขั้นตอนที่โรงเรียนได้วางไว้มีความ รัดกุม ครอบคลุมเพื่อเกิดประสิทธิภาพสูงสุดกับนักเรียนเป็นอย่างมาก หากพบปัญหา ขณะดำเนินการพัฒนาตามโครงการและกิจกรรมต่างๆ ครูทุกฝ่ายที่มีหน้าที่รับผิดชอบ พร้อมที่จะระดมความคิดและแก้ไขตามประเด็นที่พบอย่างรวดเร็ว เพื่อให้สัมฤทธิ์ผล การพัฒนาตามแนวทางที่วางไว้

กลุ่มหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

คิดว่าแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัย ต่อหน้าที่ที่ครูมอบหมาย มีความเหมาะสมมาก เพราะโครงการและกิจกรรมที่นำมาใช้ เป็นกลยุทธ์ที่จะสามารถปลูกฝังจิตสำนึกนักเรียน ให้เกิดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ครู มอบหมายได้เป็นอย่างดี เป็นกิจกรรมที่มีความต่อเนื่องสอดคล้องกับการพัฒนาพฤติกรรม

นักเรียน ซึ่งกิจกรรมทุกกิจกรรมส่วนใหญ่จะเป็นการปฏิบัติในโรงเรียน ในห้องเรียน ที่ครูผู้รับผิดชอบสามารถสังเกตพฤติกรรมนักเรียนได้อย่างทั่วถึง หากพบว่านักเรียนคนใด ไม่ยอมปฏิบัติหรือมีผลการพัฒนาตนเองค่อนข้างน้อย ครูผู้รับผิดชอบจะเรียกพบ เป็นรายบุคคล เพื่อให้ข้อคิดเห็น กระตุ้น ส่งเสริมให้เกิดแรงผลักดันที่จะพัฒนาตนเองให้เป็น คนมีวินัยต่อความรับผิดชอบสูงขึ้น สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีคุณภาพ มีความ รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากทุกกิจกรรมและทุกสถานที่ ทั้งในโรงเรียนและ นอกโรงเรียน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนเป็นคนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมในอนาคต ต่อไป

กลุ่มครูประจำชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยต่อหน้าที่ ที่ครูมอบหมาย มีความเหมาะสมที่จะพัฒนาวินัยนักเรียนได้เป็นอย่างดี มีการกำหนดแผน การดำเนินกิจกรรม ระยะเวลาดำเนินงาน การติดตามผล สรุปผล และสะท้อนผลอย่างชัดเจน ครูประจำชั้นจะต้องอุทิศตนและทุ่มเทเวลาในการดำเนินงานมากกว่าฝ่ายอื่นๆ เพราะกิจกรรม มีจำนวนมากกว่าด้านอื่นๆ จะต้องบันทึกการสังเกตนักเรียนทุกคนที่อยู่ในความรับผิดชอบ เป็นรายวัน สรุปทุกสัปดาห์ ส่งผลการรายงานความก้าวหน้าทุกเดือน ซึ่งถือว่าเป็นงานหนัก พอสมควร แต่ทั้งนี้ครูประจำชั้นก็พร้อมที่จะสละเวลาทั้งหลายให้กับโครงการ เพราะต้องการ ให้นักเรียนของตนเป็นคนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ครูมอบหมายสูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อ ผลการเรียนที่สูงขึ้น เป็นคนดีมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การทำงานและต่อสังคมภายหลังต่อไป ในอนาคต

กลุ่มงานบริหารกิจกรรมนักเรียน

โครงการและกิจกรรมที่นำมาบรรจุในแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ความมีวินัยต่อหน้าที่ที่ครูมอบหมาย มีความเหมาะสมเป็นอย่างมากที่จะกระตุ้น ให้นักเรียนได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นคนมีวินัยในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายสูงขึ้น เพราะกิจกรรมที่นำมาเป็นพัฒนามีจำนวนมาก ครอบคลุมพฤติกรรมที่เห็นว่าจะทำให้นักเรียน พัฒนาความมีวินัยในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายทุกกิจกรรม การวางแผนดำเนินงานของ โครงการมีความชัดเจน โดยแบ่งกระบวนการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนครอบคลุมและชัดเจน ซึ่งจะสามารถพัฒนานักเรียนให้เป็นคนมีวินัยในหน้าที่ที่ครูมอบหมาย และมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมายในทุกๆ เรื่องสูงขึ้น อันจะส่งผลให้การพัฒนาโครงการครั้งนี้ บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้เป็นอย่างดีต่อไป

กลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษา

แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการแต่งกายนักเรียน มีวิธีการดำเนินการเหมาะสม เพราะการกำหนด โครงและกิจกรรมที่นำมาพัฒนา มีความครอบคลุมการสร้างเสริมวินัยให้นักเรียนให้ปฏิบัติตนแต่งกายให้ถูกระเบียบของโรงเรียน ทุกวัน โดยครูทุกฝ่ายให้การอบรม ส่งเสริม และกระตุ้นให้นักเรียนได้ตระหนักถึงคุณค่าของการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบโรงเรียน และแต่งกายถูกต้องตามกาลเทศะอยู่ทุกๆ วัน รู้จักรักษาความสะอาดเสื้อผ้า ทรงผม เล็บมือเล็บเท้าให้สะอาดอยู่เสมอ มีการมอบหมายครูทุกฝ่ายรับผิดชอบดูแลกิจกรรมแต่ละกิจกรรม บันทึกการสังเกตผลการปฏิบัติกิจกรรม สรุปผลการปฏิบัติตามกิจกรรมทุกวันและทุกเดือนจนถึงสิ้นสุดโครงการ สะท้อนผลความก้าวหน้า นักเรียนเป็นรายบุคคล หากพบว่านักเรียนใดยังขาดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการแต่งกาย จะมุ่งเน้นดูแลเป็นรายคนอย่างใกล้ชิด เพื่อให้นักเรียนทุกคนมีพฤติกรรมปรับเปลี่ยนเป็นคนมีวินัยในการแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบโรงเรียน และส่งผลต่อการเสริมสร้างบุคลิกภาพในอนาคต เพื่อให้เป็นคนมีความน่าเชื่อถือในสังคมต่อไป

กลุ่มตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน

โครงการกิจกรรมที่นำมาพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ความมีวินัย ในหน้าที่ที่ครูมอบหมาย เป็นแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสม ซึ่งมีกิจกรรมครอบคลุมที่สามารถจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้บุตรหลานของตน เป็นคนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายทั้งในโรงเรียนและที่บ้านได้เป็นอย่างดี ผู้ปกครองพร้อมที่จะช่วยเสริมแรง โดยจะคอยดูแล อบรม เอาใจใส่บุตรหลานอย่างใกล้ชิด เพราะหากบุตรหลานสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นคนมีวินัยในความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายสูงขึ้น จะทำให้เขาเป็นคนมีคุณภาพต่อสังคมในอนาคต จากการร่วมประชุมกับโรงเรียนเห็นว่า ขั้นตอนการดำเนินงานมีความชัดเจน มีระยะเวลาที่เหมาะสม มีโครงการและกิจกรรมที่จะสามารถกระตุ้นให้บุตรหลานเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ขาดวินัยเดิมๆ ได้เป็นอย่างดี จึงฝากให้คุณครูทุกท่านที่มีหน้าที่รับผิดชอบร่วมมือกันอย่างเต็มที่ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

กลุ่มนักเรียน

นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าวิธีการดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ความมีวินัยในหน้าที่ที่ครูมอบหมาย มีความเหมาะสมมาก เพราะเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญในความรับผิดชอบมากขึ้น โครงการและกิจกรรมที่นำมาพัฒนา จะส่งเสริมจิตสำนึกให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความมีวินัย

ในความรับผิดชอบในทุกๆ เรื่องที่ได้มอบหมายให้ทำ ไม่ว่าจะเป็นที่โรงเรียนและที่บ้าน และยังจะส่งผลให้เป็นนิสัยที่ดีในการปฏิบัติตนเป็นคนรับผิดชอบต่อไปในอนาคต ซึ่งขั้นตอนในการดำเนินงานของโรงเรียนที่วางไว้ มีความครอบคลุมเป็นขั้นตอน นักเรียนทุกคนพร้อมที่จะให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ และจะกระตุ้นให้เพื่อนๆ ร่วมกันปฏิบัติตามโครงการและกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างเสริมอุปนิสัยของตนไปในทิศทางที่ดีขึ้น ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

วิธีการดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยในหน้าที่ที่ครูมอบหมายมีความเหมาะสมดี โครงการและกิจกรรมที่กำหนดมีมากพอที่จะทำให้ นักเรียนซึมซับในการปฏิบัติตนเป็นคนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ครูมอบหมายในโรงเรียน และสามารถนำไปใช้ทั้งที่บ้านและสังคมทั่วไป เพราะกิจกรรมที่ครูนำมาพัฒนานักเรียนจะต้องปฏิบัติทุกวัน วิธีการดำเนินงานมีขั้นตอนเป็นระบบ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบเหมาะสม กำหนดระยะเวลาเหมาะสม มีการติดตามผล สรุปผล และสะท้อนผลให้เห็นถึงความก้าวหน้าเป็นระยะ ดังนั้นครูผู้รับผิดชอบทุกฝ่ายจะต้องประสานความร่วมมือกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้โครงการกิจกรรมบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

จากการสนทนากลุ่มในประเด็นวิธีการดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยในหน้าที่ที่ครูมอบหมาย สรุปได้ว่า มีการกำหนดแนวทางในการพัฒนาเหมาะสม เพราะคณะครูทุกคน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ร่วมกันวางแผนแนวทางการพัฒนาอย่างรอบคอบ นำเอาโครงการและกิจกรรมที่เห็นว่า เป็นปัญหาที่นักเรียนขาดวินัยมาใช้เป็นกลยุทธ์ในการพัฒนา และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะให้นักเรียน ได้ซึมซับและเกิดจิตสำนึกที่จะปรับเปลี่ยนอุปนิสัยที่ขาดวินัยในหน้าที่ที่ครูมอบหมาย ให้เป็นคนมีวินัยเกิดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอยู่เสมอ กิจกรรมทุกกิจกรรมส่วนใหญ่จะเป็นการปฏิบัติในโรงเรียน ในห้องเรียนทุกวัน ซึ่งครูที่รับผิดชอบสามารถสังเกตพฤติกรรมนักเรียนได้อย่างทั่วถึง หากพบว่านักเรียนคนใดไม่ปฏิบัติหรือมีผลการพัฒนาตนเองค่อนข้างน้อย ครูผู้รับผิดชอบจะเรียกพบเป็นรายบุคคลเพื่ออบรมให้ข้อคิดเห็น กระตุ้น และส่งเสริมให้เกิดแรงผลักดันที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นคนมีวินัยในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายสูงขึ้น สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีคุณค่า มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายทุกสถานที่ จะส่งผลให้นักเรียนเป็นคนมีคุณภาพเป็นที่เชื่อถือได้ในสังคมต่อไป ซึ่งขั้นตอนการดำเนินงานที่โรงเรียนได้วางมีความชัดเจน วิธีการดำเนินงาน

มีขั้นตอนเป็นระบบ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบเหมาะสม กำหนดระยะเวลาเหมาะสม มีการติดตามผล สรุปผล และสะท้อนผลให้เห็นถึงความก้าวหน้าเป็นระยะ ครูผู้รับผิดชอบทุกฝ่ายจะต้องประสานความร่วมมือกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้โครงการและกิจกรรมการพัฒนามรรคตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

2. สร้างแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การสร้างแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปอพานพิทยาคมรัชมังคลาภิเษก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยผู้วิจัย กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มงานบริหารกิจกรรมนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน และผู้เชี่ยวชาญ ได้จัดประชุมที่หอประชุมเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ระหว่างวันที่ วันที่ 18 เมษายน ถึงวันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2555 ได้สร้างแนวทางในการดำเนินกิจกรรมที่จะพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัย ของนักเรียน โดยนำร่างแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปอพานพิทยาคมรัชมังคลาภิเษก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ที่ได้จากการประชุม ในวันที่ 7-8 เมษายน พ.ศ. 2555 มาร่วมกันวิเคราะห์ควบคู่กับแนวปฏิบัติในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ตัวชี้วัด 48 พฤติกรรมบ่งชี้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และทำความเข้าใจถึงสภาพปัญหาของโรงเรียนปอพานพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก และได้้นำแนวทางการปฏิบัติในการพัฒนาผู้เรียนที่มีผลการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สมศ. รอบที่ 2 ด้านมาตรฐานผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ระดับดีมาก และได้รับรางวัลการบริหาร โรงเรียนที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระดับประเทศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2553 จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ 1) โรงเรียนนาฏนประชาสรรพ์ อำเภอนาฏน จังหวัดมหาสารคาม 2) โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ และ 3) โรงเรียนสัตยาไส อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี จึงได้นำปัญหาความจำเป็นเร่งด่วนที่มีผลกระทบต่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนปอพานพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก ในที่ประชุมผู้เชี่ยวชาญได้เสนอให้นำแนวทางการจัดกิจกรรมและโครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ความมีวินัยด้านการตรงต่อเวลา ด้านการแต่งกาย และ

ด้านความมีวินัยต่อหน้าที่ที่ครูมอบหมายของโรงเรียนต้นแบบทั้ง 3 แห่ง มาเป็นแนวทางในการสร้างกิจกรรมการพัฒนา ดังนี้

2.1 ด้านการตรงต่อเวลา ให้นำโครงการและกิจกรรมโรงเรียนนาถุนประชาสรรค์ ได้แก่ 1) โครงการอบรมหน้าเสาธง ประกอบด้วย 1.1) กิจกรรมอบรมและกระตุ้นให้นักเรียนเข้าเรียนตรงตามเวลาทุกชั่วโมงเรียน 1.2) กิจกรรมอบรมและกระตุ้นให้นักเรียนส่งงานที่ครูมอบหมายตามกำหนดเวลาทุกครั้ง 1.3) กิจกรรมอบรมและกระตุ้นให้นักเรียนเข้าแถวเคารพธงชาติทันทุกวัน 1.4) กิจกรรมอบรมและกระตุ้นให้นักเรียนมาถึงโรงเรียนทันกำหนดทุกวัน โครงการและกิจกรรมโรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม ประกอบด้วย 1) โครงการประชุมแบบมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนเข้าเรียนและทำกิจกรรมตรงต่อเวลา และ 2) โครงการโรงเรียนสวยด้วยมือเรา กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำเวรตามที่ได้รับมอบหมาย

2.2 ด้านการแต่งกาย ให้นำโครงการและกิจกรรมโรงเรียนนาถุนประชาสรรค์ ได้แก่ 1) โครงการส่งเสริมรณรงค์แต่งกายสะอาดสดใสถูกระเบียบ ประกอบด้วย 1.1) กิจกรรมส่งเสริมและตรวจทรงผมถูกต้องตามระเบียบโรงเรียน 1.2) กิจกรรมส่งเสริมและตรวจการแต่งกายถูกต้องตามวันที่กำหนดในสัปดาห์ 1.3) กิจกรรมส่งเสริมและตรวจการสวมชุดนักเรียนถูกต้องตามระเบียบไม่ปล่อยเสื้อลอยชาย 1.4) กิจกรรมส่งเสริมและตรวจการคาดเข็มขัดถูกต้องตามระเบียบโรงเรียน 1.5) กิจกรรมส่งเสริมและตรวจความสะอาดร่างกาย เล็บมือ เล็บเท้า โครงการและกิจกรรมโรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม ได้แก่ โครงการประกวดการแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน ประกอบด้วย กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบโรงเรียน

2.3 ด้านความมีวินัยต่อหน้าที่ที่ครูมอบหมาย ให้นำโครงการและกิจกรรมโรงเรียนนาถุนประชาสรรค์ ได้แก่ 1) โครงการส่งเสริมคู่สัญญา ประกอบด้วย 1.1) กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักยอมรับข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นกับตนเอง 1.2) กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนปรับปรุงงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ 1.3) กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักชื่นชมในผลงานของตนเอง 1.4) กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนปิดไฟ/พัดลม เมื่อเลิกใช้งานทุกครั้ง 1.5) กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักแบ่งหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบร่วมกัน 1.6) กิจกรรมอบรมนักเรียนไม่ให้ส่งเสียงดังขณะร่วมกิจกรรม 1.7) กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น 1.8) กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักช่วยงานครูด้วยความเต็มใจ

- 1.9) กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนทั้งชายะลงในที่รองรับขยะทุกครั้ง 1.10) กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนเข้าแถวรับประทานอาหารเป็นระเบียบ 2) โครงการส่งเสริมอบรมคุณธรรม จริยธรรม ประกอบด้วย 2.1) กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบร่วมกันเมื่อทำกิจกรรมของโรงเรียน 2.2) กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนร่วมกิจกรรมพิธีต่างๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น 2.3) กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนมีเหตุ มีผล ไม่โกรธ และโต้ตอบเมื่อเพื่อนแกล้ง 2.4) กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักกล่าวคำขอโทษเมื่อทำความผิด 2.5) กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนกล้ายอมรับผิดเมื่อกระทำความผิด 2.6) กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักไหว้แสดงความเคารพครู ผู้ปกครอง และผู้อาวุโสทุกครั้งที่พบ
- 2.7) กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนนำสิ่งของที่เก็บได้ประกาศคืนเจ้าของ โครงการและกิจกรรมโรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม ได้แก่ 1) โครงการศิษย์ถูกผูกสัมพันธ์ ประกอบด้วย 1.1) กิจกรรมอบรมการปฏิบัติตนเป็นคนมีมารยาทในสังคม 1.2) กิจกรรมส่งเสริมให้รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ครูมอบหมาย 2) โครงการพี่ดูแลน้อง ประกอบด้วย กิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการสร้างวินัยกับเพื่อน 3) โครงการโรงเรียนสวยด้วยมือเรา ประกอบด้วย กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำความสะอาดห้องเรียนทุกวัน โครงการและกิจกรรมโรงเรียนสัตยาไส ได้แก่ 1) โครงการส่งเสริมกิจกรรมการเรียน ประกอบด้วย
- 1.1) กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนประยุกต์บทเรียนใช้ไปในชีวิตประจำวัน 1.2) กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาบทเรียนล่วงหน้าก่อนเรียนเสมอ 1.3) กิจกรรมอบรมให้นักเรียนรู้จักปรับปรุงแก้ไขงานให้ถูกต้อง 1.4) กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทบทวนบทเรียนหลังเรียนทุกวัน 1.5) กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนเข้าห้องสมุดค้นคว้าหาข้อมูลความรู้เพิ่มเติม
- 2) โครงการพ่อแม่ปลูกลูกรักษา ประกอบด้วย กิจกรรมส่งเสริมและรณรงค์ให้นักเรียนทำกิจกรรมแปลงเกษตร เวลาว่างและชั่วโมงกิจกรรม

มาเป็นแบบอย่างเพื่อนำไปบูรณาการจัดทำโครงการและกิจกรรมในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยนักเรียนของโรงเรียนปอพานพิทยาคมรัชมังคลาภิเษก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผลการพิจารณาคัดเลือก จึงได้แนวทางเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียน มาเป็นกรอบในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนปอพานพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก และได้สร้างกิจกรรมที่จะพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียนตามพฤติกรรมบ่งชี้ความมีวินัยของนักเรียน จำนวน 3 ตัวชี้วัด 50 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่

1. ด้านความมีวินัยด้านการตรงต่อเวลา ได้สร้างและกำหนดกิจกรรมส่งเสริมและประเมินผลนักเรียน 7 กิจกรรม ได้แก่ 1.1) เข้าเรียนตรงตามตารางเรียน 1.2) ส่งงานที่ครูมอบหมายตามกำหนดเวลา 1.3) เข้าแถวเคารพธงชาติทุกวัน 1.4) ร่วมกิจกรรมของโรงเรียนตามกำหนดเวลา 1.5) เข้าห้องเรียนตรงเวลา 1.6) ทำเวรตามที่ได้รับมอบหมาย และ 1.7) ไม่มาถึงโรงเรียนสาย

2. ความมีวินัยด้านการแต่งกาย ได้สร้างและกำหนดกิจกรรมส่งเสริมและประเมินผลนักเรียน 6 กิจกรรม ได้แก่ 2.1) ทรงผมของนักเรียนถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน 2.2) เครื่องแต่งกายนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามวันที่ทางโรงเรียนกำหนดในตารางเรียน 2.3) นักเรียนแต่งกายเหมาะสมกับนักเรียนและถูกต้องสมบูรณ์ในหนึ่งวัน 2.4) นักเรียนดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย เครื่องแต่งกายของตนเอง 2.5) นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบโรงเรียน และ 2.6) นักเรียนรักษาความสะอาดของเล็บมือ เล็บเท้าและผม

3. ด้านความมีวินัยต่อหน้าที่ที่ครูมอบหมาย ได้สร้างและกำหนดกิจกรรมส่งเสริมและประเมินผลนักเรียน 37 กิจกรรม ได้แก่ 3.1) ผลการดำเนินกิจกรรมเป็นที่น่าพอใจบรรลุตามวัตถุประสงค์ 3.2) นักเรียนยอมรับข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นกับตนเอง 3.3) นักเรียนปรับปรุงงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ 3.4) นักเรียนชื่นชมในผลงานของตนเองเสมอ 3.5) นักเรียนปิดไฟ/พัดลม/เครื่องปรับอากาศเมื่อเลิกใช้งานทุกครั้ง 3.6) นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนหรือกฎระเบียบของสังคม 3.7) นักเรียนนำเนื้อหาบทเรียนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน 3.8) นักเรียนศึกษาบทเรียนที่จะเรียนมาล่วงหน้า 3.9) เมื่อมีเวลาว่างนักเรียนจะเข้าห้องสมุดหรือทำงานที่ครูมอบหมาย 3.10) นักเรียนมีการวางแผนการดำเนินงานตามกิจกรรมที่กำหนด 3.11) นักเรียนรู้จักแบ่งหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบร่วมกัน 3.12) นักเรียนรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่ 3.13) นักเรียนจะพูดคุยสอบถามครูและเพื่อนเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน 3.14) นักเรียนทำงานด้วยความเต็มใจและสุขใจในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย 3.15) นักเรียนเต็มใจร่วมงานที่เกี่ยวกับพระราชวัง งานเกี่ยวกับการรณรงค์ไม่ว่าด้านร่างกาย ด้านทรัพย์สินและการแสดงความเคารพ 3.16) เมื่อเพื่อนทำให้โกรธนักเรียนจะไม่แสดงออกหรือโต้ตอบ 3.17) นักเรียนทำงานที่ครูมอบหมายอย่างต่อเนื่องจนเสร็จ 3.18) นักเรียนแก้ไขงานที่ครูมอบหมายตามข้อเสนอแนะจนงานถูกต้อง 3.19) เมื่อหัวหน้าชั้นประชุมตกลงว่าต้องปฏิบัติอย่างไรแล้วนักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลง 3.20) นักเรียนไม่ส่งเสียงดังขณะร่วมกิจกรรมต่างๆ หรือในห้องประชุม 3.21) นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นหรือเพื่อนอยู่เสมอ 3.22) นักเรียนช่วยงานครู

ด้วยความเต็มใจไม่หลีกเลี่ยง 3.23) นักเรียนออกกำลังกายเพื่อสุขภาพทุกวัน 3.24) นักเรียน
 ทบทวนบทเรียนหลังการเรียนทุกวัน 3.25) นักเรียนศึกษายบทเรียนที่จะเรียนมาล่วงหน้า
 3.26) นักเรียนทิ้งขยะลงในที่รองรับขยะ 3.27) นักเรียนทำการบ้านเสร็จก่อนที่จะเล่นหรือทำ
 ธุระอื่น 3.28) นักเรียนเข้าแถวรับประทานอาหารกลางวันตามลำดับก่อน-หลังไม่แซงคิวหรือ
 ถี้ออกสิทธิ์ 3.29) เมื่อมีเวลาว่างนักเรียนจะเข้าห้องสมุดหรือไม่ก็ทำงานที่ครูมอบหมาย
 3.30) นักเรียนจะพูดคุยสอบถามครูและเพื่อนเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน 3.31) นักเรียนทำผิดกล่าว
 คำขอโทษและให้อภัยเพื่อนเสมอ 3.32) เมื่อนักเรียนกระทำผิดไม่ยอมรับผิดเพราะกลัวโดน
 ลงโทษ 3.33) นักเรียนทำความสะอาดห้องเรียนตามข้อตกลง 3.34) นักเรียนไม่ลอกการบ้าน
 เพื่อน 3.35) นักเรียนแสดงความเคารพต่อครู ผู้ปกครองโดยการไหว้ 3.36) นักเรียนทำอะไร
 ควรทำตามข้อตกลงของโรงเรียนเสมอ และ 3.37) เมื่อนักเรียนเก็บของได้นำไปแจ้งครูเพื่อ
 ประกาศหาเจ้าของ

ซึ่งกิจกรรมทั้ง 50 กิจกรรมดังกล่าว ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้กำหนด
 โครงการกำกับกิจกรรม 10 โครงการ เพื่อเป็นกลยุทธ์และสอดคล้องยุทธศาสตร์การพัฒนา
 ความมีวินัยนักเรียนที่เหมาะสมในการปฏิบัติ สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์
 ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเป็นไปตามวัตถุประสงค์
 ในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนปอพานพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก
 ที่ต้องการให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง สามารถนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ไปพัฒนา
 ความสมดุลทั้งด้านร่างกาย จิตใจ มีความรู้ มีคุณธรรม และความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก
 ที่มีคุณภาพ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขต่อไป (ดังตารางที่ 8)

เมื่อผู้วิจัยได้แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัย
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแล้ว จึงนำมาปรับปรุง และเขียนโครงการพัฒนา
 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียน
 ปอพานพิทยาคมรัชมังคลาภิเษก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 พร้อมทั้ง
 จัดทำแบบบันทึกสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัย
 นักเรียน (ภาคผนวก ข) แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (ภาคผนวก ค) และแบบบันทึก
 การสัมภาษณ์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยของนักเรียนสำหรับครูกลุ่มผู้ร่วมวิจัย
 (ภาคผนวก ฉ) และนำเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content
 Validity) หรือการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ และส่งกลับคืนให้ผู้วิจัยเพื่อ
 ดำเนินการพัฒนาฯ ต่อไป